

099p.

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI”: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: BULEVARDUL CAROL No. 30 — București

■ ■ ■

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Inalt Președinte de Onoare: A. S. R. Principele Moștenitor al României

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU, MIHAIL PHERECHYDE și ANTONIU MOCSONYI

Președinte:

DINU R. GOLESCU

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, Prof. I. DRAGOMIR, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GĂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, PETRU POPOVICI, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Dr. L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C. V. STEREA, SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU,
A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii activi: plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 100.— și o cotizație anuală de Lei 50.—

Membrii aderenți: plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 40.—

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5 și un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor“ de 400 Lei anual.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii“

■ ■ ■

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 10 Lei în mărci poștale.

■ ■ ■

Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

■ ■ ■

Orele de birou la Uniune: In toate zilele de lucru dela 3—7 p. m.

SEDIUL: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

ARME DE VANATOARE

PENTRU

MEMBRI „UNIUNEI“

Atragem atențiunea membrilor Uniunei asupra armelor descrise de D-1 Căp. Schneider-Snyder Roland în No. 50 (August 1924), și 1 (Ianuarie 1925) precum și asupra prețurilor extrem de reduse cu care Uniunea le procură pentru membri ei.

1) Puști de alice, ori-ce calibru, hammerless, **cu ejector**, închizătorul extrem de puternic Simson-Jaeger, pat după măsură . . . **193** Mărci aur.

2) Expressuri cu două țevi, ori-ce calibru, la fel ca puștile de mai sus, **fără ejector**. . . . . **280** Mărci aur.
cu ejector. . . . . **330** Mărci aur.

3) Drillingi, în ori-ce calibru, cu ori-ce fel de glonte, închizător Simson-Jaeger, patul după măsură individuală.

cu cocoase . . . . . **240** Mărci aur.

hammerless . . . . . **280** Mărci aur.

hammerles, cu armare separată pentru glonț și viză automată. . . . . **375** Mărci aur.

precum și ori-ce fel de arme după comandă, pe prețuri de en-gros, dela renumita casă

F. JAEGER & Comp. SUHL

a cărei reprezentanță exclusivă o are Uniunea.

La prețurile de mai sus nu se mai adaugă decât cheltuelile de transport și vămuire, plătibile în Lei la ridicarea armei. Pentru ori-ce comandă se va trimete Uniunei un cek de Mărci aur, reprezentând 50% din valoarea comenzi. Cu formalitățile de import și vămuire se însărcinează Uniunea.

SIGMUND PRAGER

Casa fondată în 1854

București, Calea Victoriei No. 11

Furnisorul
Curței Regale

Cel mai vechiu magazin din țară cu

Marca Depusă

Articole de vânătoare și sport

CATALOG SPECIAL GRATUIT LA CERERE

Specialități:

Confecțiuni de sport, Impermeabile Burberrys, Haine de Piele
Incălțăminte pentru toate sporturile
Blănării, Stofe englezești, Pălării

„Dâmbovița”

Societate Anonimă Română
pentru fabricarea Cimentului

PORTLAND

Fabrica de ciment în Gara Fieni

Birou în Str. Marconi 3, București

Telefon 57/75

CIMENTUL TITAN

**SOCIETATE ANON. FRANCO-ROMÂNĂ DE CIMENT ȘI
MATERIALE DE CONSTRUCȚIE
CAPITAL LEI 40.000.000**

• • •

UZINA ȘI SEDIUL SOCIAL

La DUDEȘTI-CIOPLEA lângă BUCUREȘTI

TELEFON 21/47

• • •

DIRECȚIUNEA GENERALĂ ȘI COMERCIALA

La BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, No. 226

TELEFON 54/2

• • •

Adresa pentru Scrisori: Căsuța poștală No. 581 București

Adresa telegrafică: PORTLAND - BUCUREȘTI

Fabrica de Ciment din Turda

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 6.000.000

UZINA LA TURDA

• • •

SEDIUL SOCIAL ȘI BIROUL COMERCIAL

La BUCUREȘTI: CALEA VICTORIEI No. 226

TELEFON 54/2

• • •

Adresa pentru Scrisori: Căsuța poștală No. 581. București

Adresa telegrafică: PORTLAND - BUCUREȘTI

**Societatea Anonimă de Cimenturi
din Europa Orientala**
(CIMENT-PORTLAND)

Capital Fr. belg. 7.500.000

Sediul de exploatare:
Cernavoda

Sediul Central:
Anvers (Belgia)

Producțiune: 60.000 tone

**SOCIETATEA DE CIMENT
IOAN G. CANTACUZINO**
SOCIETATE ANONIMA
BRAILA

Sediul Social București
Telefon 27/50

Fabrica Brăila
Telefon 84/2

Efectele lipsei unei educațiuni vânătorești

de I. Sagasta-Bălănescu

Aplicarea de fapt a legii pentru ocrotirea vânatului, găsesc că nu corespunde, în parte, spiritului legiferării.

Prin legiferare s'a urmărit următoarele stări de fapt:

a) *Inmulțirea vânatului util prin intervenția statului și a inițiativei particulare;*

b) *Înlăturarea sau suprimarea cauzelor care au determinat și determină descreșterea populațiunii vânatului util; dintre care cele mai principale vizate prin lege ar fi:*

Vânarea în mod nerațional,

Lipsa unei educațiuni vânătorești și

Distrugerea vânatului util de către inamicii săi naturali.

Orice raționament poate fi greșit și de aceea nici o afirmațiune nu'mi voi permite să fac, ci mă voi mărgini numai să pun în discuțiunea tuturor vânătorilor, modul meu de a vedea și natural că voi împărtăși concluziunile majorității.

Principial, s'a constatat de toată lumea vânătorească că populațiunea vânatului util din zi în zi eră în descreștere.

Această constatare nu putea să rămână fără efect și să nu impresioneze susceptibilitățile vânătorești. Efectul s'a transformat în legiferarea protecțiunii vânatului.

Să luăm în discuțiune înlăturarea primei cauze: „*Vânarea în mod nerațional*“.

Mă întreb? Vânăm noi astăzi în secolul al XX-lea

în stil modern și rațional? O mică comparație între vânătoreea primitivă și cea modernă.

Vânătoreea primitivă născută din lupta pentru existență *avea și o parte de nobleță*. Omul primitiv, ne având la îndemână decât forța fizică și intelectuală (relativă), era socotit mai mult sau mai puțin *pe acelaș picior de egalitate cu vânatul*.

Astăzi, când vânătorul, pe lângă forța fizică și intelectuală, are la îndemână și forțele artificiale ajunse la perfecțiune, mai poate fi discuție că nu se găsește într'o postură de superioritate covârșitoare?

În acest caz, cum să explicăm faptul, că un biet epuraș (singur singurel) adăpostit într'o pădurice, e înconjurat de 20 de vânători înarmați în stil modern și de 40 de bătăiași cu bâte și ciomege..... și cum să scape?

Unde e nobleța geniului intelectual al omului vânător?

„*Societatea X. Duminica trecută, a făcut o vânătoree în pădurea..... Au luat parte 30 de vânători și 200 bătăiași; au căzut 150 de epuri. S'a tras admirabil*“.

Ce-a mai rămas în pădure? Urmele și copacii.

Nici asta nu e vânătoree rațională.

Vânătoreea rațională nu se poate concepe fără o „*Educație vânătorească*“.

Incepând cu anticii autori cynegetici ca: Grecul Xenophon, Latinul Gratius Faliscus, Italianul Adrien de Castellesi, Germanul Conrad de Heresford, Francezul Gaston Phèbus conte de Foix și alții și până

în zilele noastre, aproape toți au tratat și tratează în operele lor „*Arta de a ucide*“. Arta morală sau educațiunea sufletească a vânătorului, dacă nu este cu desăvârșire neglijată, abia ici și colo e numai enunțată.

Școala noastră de vânătoare își are origina „*dela țară*“ și e natural să fie așa, întrucât și vânatul și vânătorii, — foștii noștri profesori — se găsesc la țară.

Primele noțiuni de vânătoare și *educație vânătorească* le-am căpătat acum 45 de ani dela un bătrân pădurar al Statului, Moșu Ion David.

El m'a învățat cum să așez pușca la ochi, cum s'o încarc cu *măsura podului palmei*, cum să-i pun *petița* și s'o apăs cu trăgaciul peste coada de epure, ca să nu ruginească și să ia foc din senin. (Ferească Dumnezeu!).

El m'a învățat cum să caut epurele, unde să-l caut, cum să-l caut și cum să-l ochesc când *sare*.

Într'o primăvară, am zărit într'o dimineață doi epurași cari se jucau pe un lan de grâu. Am șterpelit pușca din cui — să nu mă vadă mama, care mă ținea de rău — și în zece minute unul din ei a căzut la trăsnetura puștei.

Radios, cu vigoarea tinereței de 12 ani, în câteva minute m'am prezentat cu el la Moș Ion, rugându-l să mi-l jupoae. Moș Ion ia epurele de picioarele dindărăt, îl cântărește, să uită cu atenție la el, începe să se scarpine după ceafă, să uită la mine țintă — par'că-i văd și acum ochii lui mari, albaștri și pătrunzători — clătină duios din cap scuturându-și pletele albe ca omătul și cu o privire dulce și dojenitoare îmi zice:

— Păcat Cuconașule!! Mare păcat ai făcut..., să-răcuța de ea!!

Am rămas înmărmurit! Ce păcat așa mare am făcut că am împușcat un epuraș?

— Ce păcat am făcut moș Ioane, nu m'ai învățat D-ta să-i împușc?

— Ai dreptate Conașule, așa e, nu ești D-ta de vină! Eu sunt vinovatul că nu ți-am spus, acum iau și eu parte la păcat. „*Dumnezeu să ne ierte!*“ Apoi ia te uită D-ta colea la pânțele, nu vezi cum îi curge lapte din țâță și cum să sbate aicea? Nu e epure conașule, e *epuroaică* și are pânțele plin de pușori! *Ai omorât'o cu copchii într'însa!*

Efectul a fost fulgerător. Fiori de groază și de remușcare m'au furnicat din creștet până'n tălpi, iar ochii au început să înoate în lacrimi. Puțin a lipsit să nu întonez cu hohot, cântecul vânătorului de 12 ani.

— *S'o îngropăm Conașule, că nu se mănâncă, are mortăciuni în ea!*

M'am simțit cel mai ordinar criminal. Am plecat ochii în jos de rușine, m'am dus acasă, am pus pușca în cui și nu mi-am venit în fire decât a doua zi.

Trece o săptămână și mă pomenesc cu Moș Ion, să-i dau o încărcătură de alice, fiindcă, o afurisită de vulpe îi luase 2 găini din coteț.

— Da bine moș Ioane, pe mine mai dojenit săptămâna trecută când am împușcat epuroaica! Da, D-ta,

dacă vulpea are pui într'însa, ce te faci? Nu-i păcat!?

A început moșneagul să râdă cu hohot, ținându-se cu mâna de brâu, de nu se mai putea opri. (În gândul meu, mare șarlatan e moș Ion, cum m'a păcălit de frumos ca să mănânce el epuroaica!).

— Nu-i păcat. Uite conașule ce este:

Ursul, lupul, vulpea și o mulțime de alte dihănii și lighioane sunt lăsate de Dumnezeu să facă rău. Mănâncă oameni, păsările din ogradă, porcul din coteț, calul din ham, boii dela plug, vaca dela gura copchiilor și lasă pe om sărac lipit pământului, numai într'o noapte. Nu-i vorba, că tot Dumnezeu îi trimite și pe ei, ca să ne pedepsească, când facem câte un păcat. Și tot dela Dumnezeu îi lăsat ca să-i omorâm și noi unde-i găsim, că altfel s'ar înmulți de n'ar mai putea trăi de răul lor nici-o lighioană pe pământ. Da epurele săracu, căprioara și celelalte, care nu fac nici un rău nimănui, atâta doar că apucă și ele câte-o gură de iarbă să trăiască, nu destul le prăpădesc celelalte lighioane? Dacă le-am mai omorî și noi fără nici o socoteală, apoi e drept că s'ar stânge neamul lor. Vezi D-ta, noi nu tăem vaca cu vițelul într'însa ca s'o mănâcăm; apoi căprioara, ori epuroaica, de ce să le împușcăm cu puii în ele?

— Înțeleg moș Ioane, dar din vorbele D-tale ar ieși ca să nu împușcăm niciodată epure, căci de unde știi eu care-i epure și care-i epuroaică?

— „Nu-i așa conașule... Dela „*Mucenici*“ (9 Martie) și până pe la „*Ziua Crucei*“ (14 Sept) epuroaicele fată aproape în fiecare lună câte 2 pușori; așa că în vremea asta ori împuști o epuroaică cu pui într'însa, ori fătată cu pușorii mici, care rămâind fără mamă, mor, chinuiți de foame. Ș'apoi chiar epure să fie, carnea nu-i bună de mâncare, îi slabă ca pastrama și miroase a... hoit. Toamna și iarna, halal de bucățica lui! Imi lasă gura apă după o *ciorbă țigănească!*“

Pe atunci nici nu se pomenea de legea vânatului și cu toată lipsa ei, vânătorii din satul meu (tot numărul vr'o 15) nu împușcau nici unul vânat care să mănâncă, dela „*Mucenici*“ și până la „*Ziua Crucei*“, fiindcă le era rușine unul de altul și mai ales de moș Ion, care le băgase în cap, din copilărie, cu *pilde* și vorbe bune, ce trebuie să vâneze, când și cum.

Moș Ion nu și-a scris tratatul de educație vânătorească, fiindcă nu știa carte.

Să cercetăm puțin cum se aplică în *realitate* legea protecțiunii vânatului și dacă prin felul cum se aplică se pot întrezări raze de speranțe în viitor.

Să zice, de oameni competenți în materie, că *organismul nostru social* ar fi foarte suferind de o mulțime de boli cronice ca: *Influența, Hatârul, Culoarea* (adică: gălbinarea, roșăța, verdeța etc. etc.) *Sfânțuiala, Sfeterisirea* (defect: mână lungă) etc., și alte multe maladii *parazitare* ca *Lichelismul* etc.

Să mai zicea odinioară, când Prințul Bibescu vâna cot la cot cu Neculai Țiganu, pe Bărăgan, că vânătorii de și fac parte din organismul social, însă, în materie de vânătoare, ar fi imuni față de maladiile pomenite mai sus.

Legiuitorul a prevăzut în lege dispozițiunea că: „*Nimeni să nu poată vâna fără un permis de vânatoare*“.

Cu drept cuvânt, legiuitorul a înțeles că trebuie făcută o selecțiune între vânători: *Vânători educați și vânători de contrabandă*.

Afară de mici excepțiuni, majoritatea celor chemați să aplice legea, fiind cu totul streini de vânatoare (nefiind imuni!) e natural să nu li să poată pretinde mai mult de cât pot...

Permisele de vânatoare să liberează de către organele administrative ale Statului.

Să prezintă Moș Ion David (pe care l'am cunoscut mai sus) și cere un permis de vânatoare.

— Nu se poate moșule! Să-mi aduci actele: cutare, cutare și cutare (câte unul mai cere și anexă vr'o căprioară ori vr'un epuraș). Eu nu te cunosc, să vii cu recomandație.....

— Să trăiți!

Moș Ion pleacă, zicând în gândul lui: Doar n'am înnebunit, să-mi las eu munca câmpului și treburile gospodăriei, să alerg pe la toate icoanele, pentru o coadă de epure! Dacă mi-o veni vr'o dată vr'o poftă de ciorbă țigănească, tot am s'o mănânc și fără permis, măcar la anul nou!

Stâncilă, băiat deștept, care aleargă de dimineață până sară pe meleaguri și împușcă tot ce-i iese înaintea, ca să poată trăi, căci altă treabă n'are, procedează practic și sigur: Măine dimineață duc căprioara asta lui Cuconu Vasilică și am să'l rog să-mi facă rost de permis, ca să nu mai am bătaie de cap cu jandarmii!

Cuconu Vasilică, om cumsăcade, cu *greutate* multă și cu *trecere* peste tot, — dar care habar n'are de vânatoare, doar că-i place mult *jigoul* de căprioară, — ia petiția lui *Stâncilă* și în 24 de ore *Stâncilă intră în drepturi*.

Pe moș David, l'au prins jandarmii în ajunul anului nou cu un epuraș, pe care l'ucisese, să l'mănânce în ziua de „*Anul Nou*“ ca tot anul să fie sprinten și ușor la muncă ca epurele la fugă. Un scurt proces-verbal (epurele nu l'a dat jandarmului nici în ruptul capului). Judecata pronunță 1000 de lei amendă și iată-l pe Moș Ion... *braconier! Stâncilă, e cel mai vajnic vânător din partea locului; are permis și merge cu boerii la vânatoare...*

Aplicarea, corespunde cu spiritul legii?

Nedreptatea și opresiunea, oricum s'ar manifesta, nu pot îndruma sufletul omenesc pe căi morale. Experiența secolilor trecuți ne-a dovedit și ne dovedește la ce rezultate ne putem aștepta.

Indepărtarea *adevăraților vânători* (apărătorii țării) prin greșita *aplicare* a legii, pe lângă revolta morală, aduce pagube incalculabile însuși vânatului util și... societății.

În secolul al XII, în Franța (Epoca Feodalității) s'a legiferat chiar intenționat această *indepartare*. Rezultatul? Iniințarea instituțiilor „*la louvererie*“ spre a apăra populațiunea și avutul ei în contra lupilor, vulpilor și răpitoarelor de tot soiul.

Descreșterea populațiunii vânatului util, se datorește oare numai faptului că este vânat de vânători?

Singură inițiativa particulară vânătorească, cu binevoitorul concurs al Statului numai atunci când s'ar cere, ar putea lucra *metodic și imparțial*, începând mai întâiu *educația masei vânătorești* și apoi *selecțiunea*.

Fondul sufletului poporului nostru e încă destul de curat și acolo unde nu ne așteptăm avem elemente de care ne putem mândri; trebuie însă mai multă răbdare și mai presus de toate „*dreptate*“.

Ca urmare voiu continua cu enunțarea mijloacelor practice pentru înfăptuirea educațiunii masei vânătorești.

ADUNAREA GENERALA

Adunarea generală ordinară anuală a „*Uniunei*“ este fixată pentru ziua de Sâmbătă 23 Mai a. c. la orele 4 p. m. și se va ține la sediul „*Uniunei*“, Bulevardul Carol No. 30.

ORDINEA DE ZI:

- 1) Darea de seamă asupra exercițiului 1924—1925.
- 2) Aprobarea bilanțului și descărcarea Consiliului de Administrație.
- 3) Complectarea Consiliului de Administrație (conform Art. 25 din Statute).
- 4) Modificarea câtor-va articole din Statute.
- 5) Diferite chestiuni la ordinea zilei.

În caz că la ziua fixată nu se va întruni numărul de membri cerut prin Statute, Adunarea Generală se va amâna pentru ziua de Sâmbătă 30 Mai a. c. la orele 4 p. m., când se va ține cu ori-ce uumăr de membri, conform Statutelor.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Dropia

(Struțul de Europa)

de Mihail Cornescu, avocat, Târgoviște

e latinește *otis*, dela greceasca veche *ὄτις*, denumire care cuprinde atât dropia cât și spurcaciul, dropia propriu zisă fiind numită *otis-tarda*, *tarda* însemnând încet, domol, iar spurcaciul *otis-tetrax*; pe franțuzește „la grande outarde“, „outarde barbue“, care derivă dela *otis-tarda*; pe nemțește „Trappe“.

Cuvântul dropie vine din slavonește; pe rusește „dropha“.

Unii zoologi o clasează în subclasa „Carinatelor“, ordinul „Picioangelor“ (Echassiers), dar caracteristica acestui ordin este că pasările ce sunt clasate în acest ordin sunt pe jumătate acuatice și aceia cari o clasează în acest ordin, nu sunt în acord dacă trebuie clasificată în familia „Alectoridelor“ sau în familia „Otididelor“.

Pasările din familia Alectoridelor nu pot sburâ nici iute, nici durabil; cele din familia Otididelor se servesc de aripi mai mult în ajutorul de a fugi pe picioare. Ce are comun din ordinul Picioangelor, este numai atâtă că este înaltă pe picioare, stomacul nu 'i este dilatabil, nu este neapărat monogamă și în fine nu este deloc acuată; alți zoologi o apropie de „Galinacee“.

Aproape toți zoologii susțin că mandibula superioară depășește pe cea inferioară, pe când eu mă uit la ciocul ei și văd că amândouă mandibulele sunt egale. Nici acei cari o apropie mai mult de „Le pluvier“ (pe românește „fluerătorul mare“, „prundarul“, „prundărașul“, după cum îl numeau bătrânii noștri), nu au dreptate. Am putea să-i găsim o ordine aparte; până atunci rămânem la părerea d-lui Caustier, care împarte Piciooangele în 4 grupe, clasificând dropia într'un grup, singură, aparte, pe care-l numește grupul Piciooangelor de câmp.

Se aseamănă foarte mult cu ordinul Galinaceelor prin felul de viață și prin forma ei masivă.

Dropia este de mărimea curcanului; oasele afară de stern și falange sunt pneumatice; când stă pe picioare, întrece înălțimea de 1 metru; are numai trei degete la fiecare picior; capul mic, ciocul scurt, bombat, foarte puțin curbat, cu mandibulele egale, are sub limbă un săculeț, pe care-l umple cu provizii, la anumite nevoi; gâtul îl are lung; aripele, când sboară sunt rotunjite la vârf și puțin concave, le mișcă scurt, puternic și nu prea des. Vânez de 30 ani, am văzut dropie fugind vertiginos de iute, dar niciodată n'am văzut dropie să caute să scape cu fuga, deschizând aripele pentru a se ajuta la fugă, ci odată aripele deschise, își ia sborul puternic.

Bărbatul are mustăți, este mai mare ca femela și cântărește între 10—12 și chiar până la 16 kgr.

Coadă îi este formată din 20 pene cu foarte variate nuanțe din culorile castaniu, ruginiu, alb fumuriu.

Culoarea penelor: capul și gâtul cenușiu, pieptul alb fumuriu, spinarea până în dreptul cotului aripelor pătată de castaniu, ruginiu sau ciocolată cu lapte și foarte puțin alb fumuriu, cu o intrândă din dreptul cefei în formă dreptunghiulară de o nuanță deschisă; vârful aripelor de culoare nucurie (cum rămân degetele după ce curățăm nucile), dedesubtul aripelor alb fumuriu; coada aproape de vârf are un chenar castaniu închis, la mijloc pe deasupra, de același colorit cu spinarea, fără castaniul închis, iar părțile laterale și dedesubtul mult mai deschis.

Când dropioiul este înfoiat, predomină albul fumuriu.

Femela este de aceleași culori, mai închise și alb are mai puțin.

Se hrănește cu grăunțe, iarbă și în lipsă de grăunțe cu insecte.

Luată în creștere de când este mică se domesticește cu mare ușurință, hrănind-o ca pe puii cari rămân fără cloșcă.

Trăește în câmpiile întinse din Rusia, în Africa sunt mai puține, în Germania, în centrul Franței o găsim iarna în trecere, în sudul Franței incubează, în Champagne încă o mai găsim și în timpul incubățiunii, dar numai clocește acolo demult; în Pusta Ungurească și chiar în ținutul Raab (Ghiör) am întâlnit cârduri mari. În România, în număr mic o găsim aproape pretutindenea în regiunile de câmp; mai multe sunt în Basarabia, pe câmpiile Bărăganului, pe câmpia Burnazului, în Dobrogea și la îmbucătura Județelor Vlașca, Argeș și Teleorman.

Dropioiul nu este poligam, el nu are decât una sau cel mult două femele, pe cari le ajută la creșterea puilor și chiar la clocit; este deci o mare greșală din partea legiuitorului că permite să fie împușcat dropioiul primăvara.

Femela face 2—3 ouă de mărimea celor de curcă, lunguete, pe cari le depune direct pe pământ, după ce amenajază o groapă puțin profundă, destul de largă în diametru și bine bătătorită; clocește 28 de zile.

Chestiunea cea mai delicată: este sau nu este călătoare?

Călătoare în înțelesul obișnuit al cuvântului nu este, dar sfătuesc pe cei ce voesc să mă controleze să consulte ultima lucrare a d-lui G. I. Romanes (autor englez), sau alte lucrări similare.

Nu este însă pasăre din subclasa „Carinatelor“ (sburătoare), care să nu se deplaseze la distanțe mari,

atunci când are nevoie, sau după cum spun toți zoologii, chestiunea emigrațiunii fiind încă acoperită de mister, să o lăsăm ne explicată.

Lucru cert este însă că în centrul Franței ea nu este decât în trecere.

Vrăbia cert nu este călătoare, dar toți bucureștenii au văzut iarna zecimile de mii de vrăbii ridicându-se în zori la înălțimi unde ochiul liber nu le poate urmări, dispărând, pentru a reveni seara din aceleași înălțimi.

Iarna trecută la Brăila, la Târgoviște, în via d-lui Dr. Scupiewsky, etc. au căzut zecimi de mii de păsărele, pe cari mai târziu le-am putut studia (sunt multe împăiate la Târgoviște). Păsărica este de o frumusețe extraordinară, de mărimea graurului; se numește „Gaiță de Boemia“, pe latinește *bombycila garula* și *ampela garrulis*; trăiește și clocește la nordul peninsulei Scandinavia și numai în iernele prea grele se scoară în sudul peninsulei, în nordul Germaniei și în Danemarca. Ce mister a adus-o în România, unde a stat just cât a găsit ce mănăcă din semințele anumiților arbori?

Și dropia să se sinucidă prin inaniție în timpurile iernelor grele numai din cauză că noi nu voim să o categorisim printre păsările călătoare? Asta nu se poate.

Când sboară, ține picioarele adunate sub cap nu ca celelalte picioroange care țin picioarele întinse în toată lungimea lor, la spate (barza, cocostârc, cocor.

Cât timp am putut fi în curent cu observațiunile ornitologice, nu se stabilise iuteala zborului ei, care cu toate că pare greoi și se ridică de jos cu oarecare greutate, ținând seama că zborul cel mai iute (afară de fregata de mare, a cărei iuteală de zbor iarăși nu a putut fi stabilită), îl are rața sălbatică (280 km. pe oră), cunoscând că cioara în zborul ei neregulat parcurge între 50—70 km. pe oră, iar prepelița în zborul ei de călătorie atinge circa 160 km. pe oră, ajungem la convingerea că dropia obține circa 140 km. pe oră. Am urmărit dese ori zborul dropiilor și

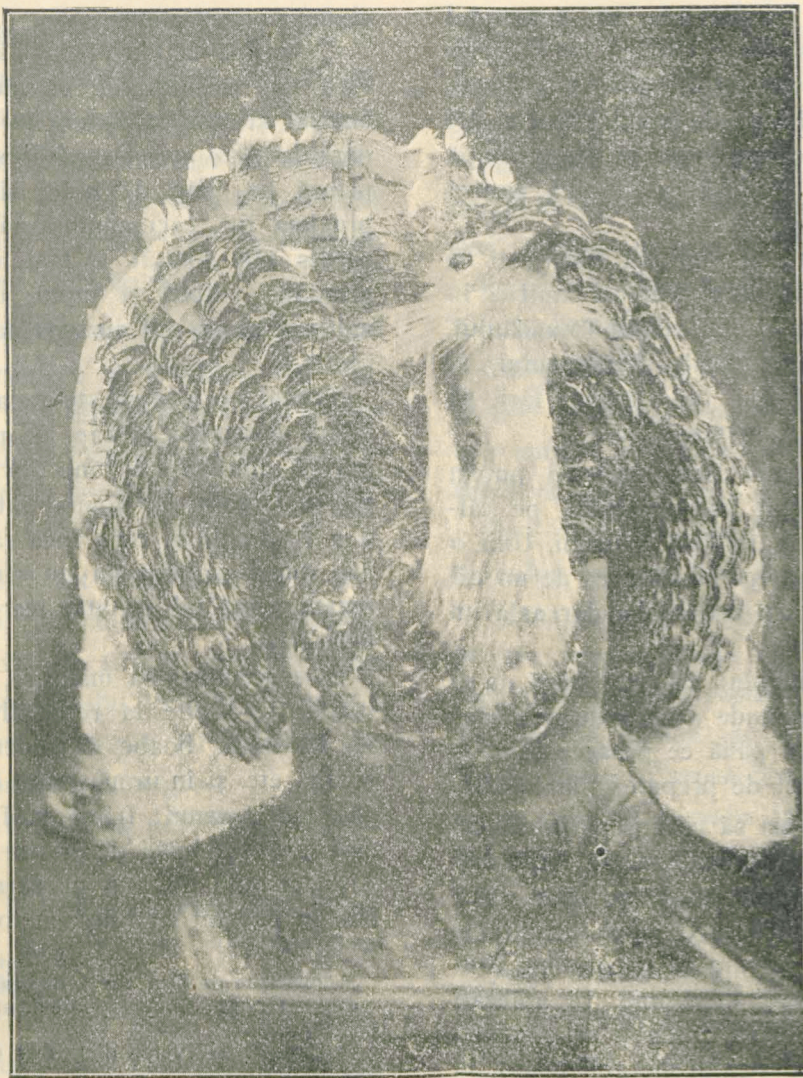
de multe ori am cronometrat timpul, urmărind pasărea cu binogul; alte ori urmărindu-le am avut ocazia să le văd dublând în viteză stolurile de ciori cari sburau în aceeași direcțiune. Ea sboară și mult și la înălțimi destul de mari; de multe ori am văzut dropii trecând în sbor pe deasupra Bucureștilor. Odată eram pe Calea Victoriei exact în dreptul magazinului Prager; nu'mi aduc aminte timpul, dar direcțiunea am memorat-o: Veneau dinspre apus spre răsăritul de Octombrie, cea ce însemnează că sburau spre câmpia Bărăganului.

Este foarte rezistentă și dese ori scapă vânătorului cu corpul traversat de glonț, sburând la distanțe enorme.

Nu este atât de sperioasă după cum se spune, cât este de prudentă și cu toată micimea capului ei, este destul de inteligentă. Prin atavism și prin unele simțuri străine științelor pozitive își dă perfect seama când este urmărită de vânător, (țăranul zice că-i miroase iarba rămasă arsă pe pușcă) și fără să'și ia sborul, menține la distanța necesară pe urmăritor, mergând. Până acum 40-45 de ani putea fi apropiată la 100 și chiar 80 metri; până acum 20 — 25 de ani mai răbda să fie ochită cu pușca dela 200 — 250 metri; în ultimul timp nu am putut trage decât prin rare excepțiuni la o distanță mai mică ca 300.

Dacă trecem cu căruța cu boi sau chiar cu piciorul pe drumurile umblate, fără să

dăm atențiune dropiilor cari sunt în apropierea acelor drumuri, ne lasă să trecem la o mică depărtare de ele; dacă ne abatem pe drumurile dintre clete, imediat dropiile cari sunt în noua direcțiune pe care o luăm, cele dela mică distanță își iau sborul, cele mult depărtate se pitesc și nu se ridică pe picioare decât numai după ce am trecut de ele la o distanță dela care nu putem trage, urmărindu-ne cu ochii pentru a se repitula atunci când ne-am întoarce spre ele, iar celelalte își îndreaptă pasul majestos spre mijlocul tarlalei, pentru a se oprî acolo unde cred ele că sunt ferite de primedie.

Splendid specimen de «Mitropolit» împușcat cu glonte de d-l Marcel Bastaki la vânătoarea organizată în ziua de 30 Aprilie 1924 de d-l Lakeman-Economu pe moșia sa Văleni (Jud. Olt).

Când câmpul este gol, se ghemuește atât de bine, încât uitându-te la ea dela o distanță de 40 de metri chiar, îți dă iluzia unor bolovani de pământ, iar când câmpul este acoperit, ridică capul deasupra plantelor, numai atât cât își liberează linia vizuală, atunci când vrea să se pitească. În porumb o găsim de multe ori, dar nu se lasă nici odată din sbor direct în holdă când porumbul este crescut mare, ci intră pe picioare cu mare atențiune și odată pe linia răzorului, fuge cât o ia picioarele (cu aripele strânse), pentru a ajunge la locul căutat sau în cele mai multe cazuri foarte aproape de liziera opusă.

Vânătoarea de dropii, prin excelență este cea cu carabina, din căruță cu coviltir sau din automobil de 12—14 Hp., în care să nu uităm să luăm pușca cu alice, cartușe bine încărcate cu alice englezești, 5—6 pe rând, și câțiva cărbuni de mangal, pentru a-i pune în gura dropiei ucise, sub aripi, în deșert, după ce am golit-o și la rana produsă cu glonțul, pentru a o conserva până la înapoere.

Am trăit timpurile, când plecam din București cu o astfel de căruță specială, unul sau cel mult 2 în căruță, câte șapte—opt zile, luând drumul Tămădăului, pentru a ne înfundă în suhaturile Bărăganului, ajungând până sub Vizirul din Jud. Brăila, fără să ne fie împiedicată vederea de vreun sat.

În prima jumătate a lunii Septembrie o putem vâna cu pușca lisă la aretul prepelicarului, pe căldurile cele mari, între orele 10—14, în bozii. Unii o împușcă din groapă, alții, mergând alături de un cal sau de altă vită naturală sau artificială, dar asta nu mai este vânătoare.

În Rusia le apropie mergând cu caii până la o distanță de 15—20 m., de unde aruncându-se călare se reped asupra cârdului și până ce pasărea să-și ia sborul este lovită cu un fel de prepeleag mai mare.

Ca să iau premiul I-iu, hai să vă arăt mijlocul cel mai sigur dacă voiți cu tot dinadinsul să împușcați o dropie, când nu aveți decât pușcă cu alice: dacă sunteți în trăsura, vă dați jos la o bună distanță și fără să fiți văzuți, lăsând trăsura să-și continue drumul, vă întoarceți cu spatele la dropie, vă aplecați jumătatea corpului înainte până ajungeți să o vedeți printre picioarele dumneavoastră și mergeți înapoi în această poziție în direcțiunea pasărei, oprindu-vă din când în când, pentru a vă odihni și vă apropiați astfel până la bătea puștei. Eu nu am practicat acest sistem, nu-l recomand decât ca curiozitate, cum nu

recomand nici vânătoarea de dropii cu bătea în cerc sau altfel.

Sunt mulțumit că în acest concurs nu ni se cere să arătăm mijloace de înmulțire, ci ni se cere să propunem mijloace de *ocrotire*. Dar asupra celor arătate mai sus, Conul Dinu Golescu sigur că va reflecta; pe d. Nedici și pe mult iubitul meu Racottă îi rog să nu mă controleze după cele scrise până acuma asupra dropiei, căci dacă vor deschide marea Enciclopedie sau Lexiconul nemțesc, vor găsi că dropia are aripile ascuțite, pe când în realitate ea le are rotunde, vor mai găsi că dropia trăește în țări calde și temperate, când în realitate pe ea nu o interesează clima, ci pustietatea.

Ca mijloc de ocrotire, să nu mai împușcăm primăvara nici pe dropioi, să nu o deranjem în timpul oatului și mai cu seamă în al clocitului, căci odată deranjată *de om* își părăsește oule, să nu mai fie prinsă pe timp de polei și să stârpim șoimii din preajma lor, căci singura răpitoare care o atacă cu succes este șoimul. O mai mănâncă, cu foarte mare greutate, vulpea și lupul, dar uliul, gaia și chiar vulturul nu se pot apropia de ea, nici chiar când este rănită.

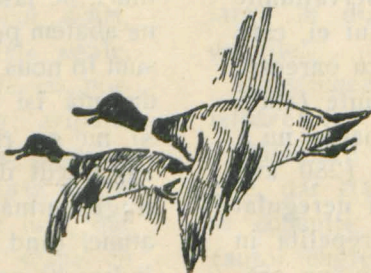
Șoimul se înglonțește pela spatele ei, îi dă o lovitură puternică în cap, dropia își întoarce capul în partea dincotro îi vine lovitura, prezentând astfel din nou ceafa, iar șoimul întorcându-se pe loc, îi dă o a 2-a lovitură, care dacă răușește, doboară dropia; dar numai șoimul cu mișcările lui vertiginoase încearcă acest fel de atac, care însă nu-i răușește întotdeauna.

Este gustoasă la mâncare, cu condițiunea de a fi ținută 3—4 zile la rece, alte 3—4 zile în vin cu foi de dafin, boabe de piper, cimbru, inibahar, cuișoară, etc. și în urmă gătită la fel cu căprioara, iepurele sau fazanul; friptă la frigare, împănată cu slănină nu este bună decât pui în vârstă de 5—6 luni. Alții, înainte de a o prepara, o țin îngropată 3—4 zile în pământ cu fulgi cu tot.

* * *

În lucrarea de față am consultat:

- 1) La Grande Encyclopédie de sub direcțiunea d-lui Berthelot ș. a.
- 2) Encycl. Univers. dict. des dic. de sub direcțiunea lui Paul Guerin.
- 3) Meyer Conv. Lexikon.
- 4) Cursul de Zoologie al d-lui T. A. Bădăraș.
- 5) Zool. D-lui Er. Belzung.
- 6) L'intell. des animaux de G. J. Romanes.
- 7) L'homme et les animaux de E. Caustier.
- 8) Zoologia lui Rémy Perrier.

VÂNAT

Becațina

(*Scolopax gallinago*)

de Gr. Medianu, Periș

lăcerile și pasiunile ce le oferă această specie de vânat, sunt infinite, făcând pe mulți vânători a'și pierde zile întregi prin mlaștini și smârcuri, potolindu-se numai atunci când umezeala și reumatismele încep a-i scutura.

Și 'ntr'adevăr, nici o pasăre nu ne prezintă o mai frumoasă și deficilă vânătoare ca becațina. Zic «deficilă vânătoare» fiindcă tirul efectuat cu succes asupra ei, cred că reprezintă ultimul examen în viața unui vânător, spre a fi clasificat ca «excelent trăgător al sborului».

De mărimea unei mierle, cu ciocul lung de 8 cm., și cu picioarele subțiri, de culoare verde-deschisă, ea se aseamăna foarte mult cu sitarul și dubla, diferind puțin în culoarea plumagiului. Pe cap se observă două dungă negre și trei roșiatece, iar spinarea, de culoare cafenie, este punctată cu negru.

Gâtul și pieptul sunt cafeniu cu pete albe, iar gusa și pântecile alburii.

În general, culoarea becaținei se aseamăna foarte mult cu a mediului în care trăiește, fiind astfel cu multă greutate distinsă.

La noi n'o găsim în număr mare, decât primăvara în Martie și toamna prin Octombrie, când se află în trecere de la sud la nord și vice versa.

În tot timpul călătoriei sale, umblă cu vântul în față, preferând pentru pasagiu timpurile întunecoase și ploioase.

Astfel toamna, când începe a se răci de tot, la primul vânt de sud-vest sau sud-est, precum și primăvara la vânturile de nord-est sau nord-vest, ele pornesc în mari grupuri, neoprindu-se în unele locuri de cât pentru puțin timp. Parte din ele, fie din cauza slăbiciunilor fizice, sau variațiunile atmosferice, rămâne la noi peste vară, scoțând pui.

Acestea la rândul lor se despart în perechi, cutreerând încă din primăvară lacurile temporale formate pe câmpii și în păduri din topirea zăpezilor,

retrăgându-se imediat după trecerea pasagiului în mlaștini și smârcuri, prefăcându-le pe acelea cari sunt păscute de animale bovine.

De fapt, acestor paseri imigătoare pe lac timpurile cu climatul rece, temperat, alegând în timpul verii țările cele mai nordice.

Epoca de reproducție cade prin luna Aprilie și ține 3 săptămâni.

Cuibul făcut pe sub salcie, mestecăn, plop, arin și alte buturugi crescute prin mlaștini și smârcuri, este umplut cu maximum 5 ouă de culoare verde-deschisă cu pete cafenii-cenușii.

Puii, deși mici, fug foarte repede după mama lor, devenind în scurt timp buni sburători.

Hrana ei se compune, ca și la sitar și dubla, din insecte (preferându-le pe acelea ce cresc în excremente de animale cornute), ierburi și rădăcini fine, pe cari le prinde cu ajutorul ciocului, vârandu-l tot în nămol. Carnea becaținei este foarte gustoasă și se prepară aproape la fel cu cea de sitar, însă cel mult după o zi dela data împușcării.

Această pasere se vânează *la pictor, cu ajutorul unui câine și la pândă*.

Fiind foarte sperioasă și având un sbor foarte iute și capricios, s'au emis o mulțime de teorii în privința: a) *modului cum trebuie intrat în mlaștini*, (cu vântul în față sau în spate) și asupra: b) *tirului*.

a) Unii vânători spun că la vânătoarea de becaține, să mergem cu vântul în față, spre a nu le spreia de departe. Alții, bazați pe obiceiul becaținei de a sbura întotdeauna contra vântului, spun că mai bine este să avem vântul în spate, căci paserea sculată de om sau de câine, va observa că are vântul în coadă și se va întoarce imediat înapoi, făcând o curbă mare în jurul vânătorului, dându-i astfel o țintă mai lesnicioasă și posibilitatea de a trage al doilea foc în cazul când primul a fost greșit.

Totuși aceste ocazii sunt rare și de cele mai multe ori becațina se întoarce în contra vântului, după ce a parcurs o distanță de 25—30 metri, ceea ce ne pune

în imposibilitate de a mai trage vre-un foc. Metoda cea mai bună rămâne a o alege vânătorul, fiind condiționată de timp și de planul terenului.

Odată intrați în mlaștină, echipați cu cisme și dacă se poate și pantaloni impermeabili, vom căuta a ne înțelege cu câinele mai mult prin semne, evitând sgomotele cari priciniesc ridicarea paserei dela 15—20 metri și chiar mai departe, dacă a mai fost odată speriată. De aceea, la această vânătoare avem nevoie de un câine domol, care să caute aproape și în zigzaguri și să aporțeze excelent (se recomandă Bracul Epaniolul și Setterul etc).

Trebuie iinsistat asupra aportului, fiindcă o mare parte din ele cad împușcate în mlaștini, în locuri inaccesibile omului, de unde numai câinele ni le poate aduce. Prezența ei este imediat observată de câine care o miroasă dela depărtare.

b) În cece privește tirul, unii vânători spun să tragem în becațină în momentul când s'a ridicat (înainte de a face cele 3—4 zigzaguri) — iar alții sunt de părere să tragem după ce a făcut aceste 3—4 coșturi.

De cele mai multe ori vânătorul nu prea socotește când și câte zigzaguri a făcut paserea, el alege momentul favorabil aproape în mod instinctiv.

Totodată sborul lor nu este întotdeauna la fel, de exemplu:

Becaținele pe cari le găsim reslețite în perechi, au zborul mai dulce, pe când al celor aflate în cârduri este mai iute.

De asemenea dacă vânăm dimineața pe un timp rece și întunecos, ele se vor ridica mai aproape, iar dacă timpul va fi călduros (când este soare) ele vor sbura mai departe. Unele becaține sbor drept în sus „ca o săgeată“, vestindu-ne printr'un țipăt „me, me“ (de altfel toate scot acest acest țipăt, când sunt sculate de om sau de câine, dar parcă al acestora este mai pătrunzător).

Pânda la aceste paseri nu prea este recomandată.

Fiind practică mai mult de către țărani, această metodă este cu totul nesănătoasă vânătorilor, cari se aleg după urma ei cu reumatismele și răcelele cele mai cronice.

Și ntr'adevăr numai sănătoasă nu ne pot fi serile și diminețile acelea cețoase și umede de primăvară și toamnă, când de cele mai multe ori, uzi pe picioare, stăm zgribuliți, înfruntând câte un vânt rece de nord, în așteptarea problematică a becaținelor.

Spre a fi mai complet, voi spune câteva cuvinte

și despre „pânda la becaține“. Timpurile cele mai prielnice sunt în serile și diminețele cețoase de pasagiu, pe un cer noros, când aceste paseri, în colonii destul de mari, abundă mlaștinile și smârcurile. Trebuie alese ca locuri de pânda insulele mai măricele în mijlocul bălților, cari sunt văzute de către becaține cu mare ușurință.

În primele momente, când s'au lăsat din sbor, ele stau toate adunate la un loc, dându-ne astfel posibilitatea de a împușca mai multe bucăți dintr'un foc. Speriate, se ridică aproape drept în sus, făcând de cele mai multe ori câte un cerc mare împrejurul vânătorului, luându-și apoi sborul către alte locuri mai îndepărtate.

E bine ca vânătorul să fie perfect mascat, căci paserile auzind zgomotul, dar nevăzând nici o mișcare, vor mai sta zăpăcite câteva momente, putând astfel a mai trage un foc sau două. Rezultatele de multe ori echivalează cu adevărate carnagii, fără însă a putea gustă nici pe sfert din farmecul „pândeii la sitar“.

De aceea, recomand cu cea mai mare ardoare vânarea becaținei cu ajutorul unui câine în tot timpul zilei, având astfel ocazia a ne exersa tirul asupra unei ținte atât de capricioase și condamnat cu totul acel masacru de seară, dat într'un mod laș bietelor paseri, la care ținta fixă în care tragem nu ne ajută într'u nimic la perfecționarea tirului, ci din contră contribuim la dispariția acestei specii de vânat, care ca multe altele, dela război încoace par a se extermina cu totul.

Dușmanii becaținei sunt foarte numeroși, astfel: vulpea, vidra, jderul, pisica sălbatecă, dihorul, nevăsutica și paserile răpitoare ca: eretele ruginiu (*ircus-aeruginosus*) uliul porumbeilor (*astur-palumbarius*), cobățul (*astur nisus*) și alții, produc adevărate ravagi printre ele. O încercare de protejare printr'o hrănire sistematică ar fi inutilă, căci hrana lor, pe care o găsește din belșug în toate părțile, este aproape esențialmente deosebită de a celorlalte paseri, și'n plus ele sunt migratoare.

Munca însă pe care o putem depune, spre a le veni în ajutor, constă într'o asiduă și continuă stărpire fără deosebire a animalelor și paserilor răpitoare enunțate mai sus.

Zic o „stărpire fără deosebire“, fiindcă majoritatea vânătorilor, fie din neștiință sau economie de cartușe, cruță tocmai viața acelor răpitoare mici cari sunt atât de numeroase și dăunătoare vânatului nostru util.

Răspuns la o scrisoare

de Căp. C. Rosctti-Bălănescu

Domnului G...

er scuze D-lui Cpt. Schneider-Snyder dacă braconez nițel pe terenurile d-sale, dar nu e vina mea — și eram chiar să spun că e puțin a d-lui. Căci se pare că atât de interesantele d-sale articole tehnice au avut îmbucurătorul dar să trezească un interes ce nu-l prea întâlnisem la vânătorii noștri,

în chestiuni de tir și experiențe de tir — îmbucurător încă, chiar când acest interes e numai în fașă sau nedesghiecat de unele erori inerente începuturilor. În tot cazul așa îmi explic neașteptata scrisoare primită deunăzi de la un corespondent anonim, și pe care o reproduc mai la vale. Cred că această scrisoare, cu tot anonimul și incomplectul pregătirii ce dovedește pe alocuri, merită mai degrabă un răspuns călăuzitor decât o ieftină ironie, cu atât mai mult că se poate desprinde din întregul ei, o doleanță care începe să fie frecventă printre vânătorii cei mulți, nu numai la noi, dar și în străinătate.

Explicarea, educarea, îndrumarea, fac parte, cred, din scopurile acestei reviste, în străduința de a forma un contingent cât mai numeros de vânători conștienți și competenți. Personal mă voi mulțumi cu câteva considerente în legătură cu cele expuse în scrisoarea amintită, rămânând ca alții mai în măsură, să le completeze sau trateze mai sistematic, dacă vor găsi de cuviință, spre folosul celor dornici de perfecționare în această direcție.

Iată scrisoarea, așa cum am primit-o, și din care am luat doar libertatea să suprim mici părți cari mi se adresau prea măgulitor și personal ca să poată prezenta vreun interes.

Domnule Căpitan,

...Vânător destul de proaspăt, urmăresc cum vă spun cu mult interes tot ce se scrie în Revista Vânătorilor, devenită atât de interesantă. Imi iau permisiunea azi a vă adresa aci câteva reflexii sugerate de unele lecturi în comparație cu rezultate obținute de mine. Mă adresez D-v... etc...; vă trimit deci aceste reflexii.

Mă ridic întâi contra rectamei ce se face țevilor choke bored și a mirajului ce produc. Găsesc că nu e justificat, căci ele împiedecă mai mult să atingi vânatul decât să-l atingi mai cu siguranță cu mai multe alice, și nici nu bat mai departe. Am făcut experiență. În consecință regret că se fabrică acum dor puști cu amândouă țevile choke bored. Regret

de asemenea că în toate experiențele ce ni se arată se judecă o pușcă că e mai bună ca alta pentru că bate mai strâns, adică este mai choke bored.

Apoi nu înțeleg ce consecințe înțeleg a scoate experimentatorii din tragerile în țintă la o distanță fixă și o țintă mereu aceeași. Aceste experiențe se limitează la distanța de 36,50 m. și la ținta de 0,76 m., (dece aceste cifre?!). Apoi se zice: la 36,50 m., cutare pușcă de cutare calibru, încărcată cu atâta praf și atâta alică, a pus atâtea alice în cercul de 0,76 m. și din aceste alice, atâtea au pătruns atâtea foi de carton. Foarte frumos și interesant, dar ce importanță practică are? Cei 36,50 m. e o distanță mijlocie, la care o pușcă obișnuită, încărcată obișnuit, dă în mod obișnuit rezultate obișnuite, adică satisfăcătoare. La 36 m., o pasăre bine ochită în plin e sigur omorâtă. Atunci dece experiențe cu arme excepțional de choke bored, la acești bieți 36 m.? atât ar mai lipsi să nu dea rezultate, când dă orice calibru 16!!

Nu vi se pare că ar fi mult mai interesant pentru toți vânătorii dacă s'ar căuta în loc să se numere alicele într'un cerc de 0,76 m., să se caute mijlocul de a lărgi (nu de a strânge) zona mortală a alicelor la toate distanțele? În loc să văd rezultate într'un cerc de 0,76 m., să văd rezultatul ansamblului loviturii la 40, 50, 60 metrii? Am afla astfel ceva interesant, pe când cu sistemul celălalt constatăm că din mai multe puști toate au dat un număr inegal dar suficient de alice pentru a omori o pasăre aflată în cercul de 0,76 m. Lucru de care nu mă îndoiam!

Acestea sunt d-le Căpitan, reflexiile mele. Vă rog dacă binevoiți să-mi arătați părerea D-v. la Revista și mai ales să-mi dați o rețetă practică pentru a scăpa de efectul țevilor choke bored cu cari am avut slăbiciunea să mă armez, după cum ați mai dat odată o rețetă¹⁾ practică pentru ochire... etc...

Primiți... etc.

Aceasta e scrisoarea. Pentru a-i răspunde voi începe prin a spune — deși pare că se potrivește ca nuca în perete — că absolutul nu există nicăeri: nici în viață, nici în artă, nici în știință. Relativul stăpânește, totul „depinde“. Acelaș lucru și în sfera națiunii de „mai bun“ sau „cel mai bun“ — în orice domeniu. Așa de pildă — ca să părăsesc sferele abstracte — pentru bietul sacagiu care își face treaba cu încalificabila lui gloabă, un năbădăios armăsar pur-sânge englez între ulubele sacalei va fi desigur o pacoste și ceva inutilizabil. Va deduce cineva de aci că pur-sângele nu face două parale? Cred că nu. Dar care e mai bun sau cel mai bun cal?

1) Nu m'ași fi crezut atât de farmaceutic! C. R. B.

Depinde: gloaba lui, pentru sacagiu; pur-sângele pentru călăreț.

Ce e mai bun între diligența de pe vremea bunicii, grea, înceată, incomodă, urâtă, deplorabilă — sau automobilul modern, rapid, suplu, comod, elegant? Întrebarea pare stupidă — și totuși, cunosc din păcate drumuri unde diligența trece și automobilul rămâne. Depinde deci. Depinde pentru fiecare lucru: de cine îl întrebuințează, unde îl întrebuințează. Fie-

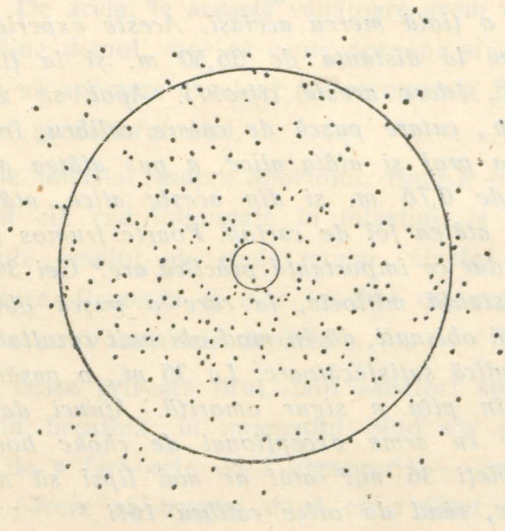

Fig. 1.

Țeavă full choke, foarte strâns, la 36.50 m : 243 alice în țintă

care lucru la locul lui, e o vorbă tare înțeleaptă — iar problema împăcării caprei cu varza mi s'a părut întotdeauna dintre cele mai grele. De aceea poate nu sunt nici entuziast pentru soluții prea combinate tinzând spre universal: furculița-cuțit (când înțepi nu poți să tai și când tai nu poți să înțepi), pălăria-scaun (daaa!), cisma universală balto-câmp, pilula universală, cartușul universal, câinele universal, pușca universală, tunul universal și mai știu și eu ce universal. Fiecare lucru la locul lui.

Așa și cu țevile choke. A nega în 1925 superioritatea de tir a chokului, e cel puțin îndrăzneț — și d. G... greșește, incontestabil, când le osândește cu atâta dârjenie. Dar intervenind și aci factorul „depinde“, greșeala se explică — ba chiar se transformă într'un adevăr relativ. Căci e just: în mâna unui trăgător nedibaciu, chokul e nefolositor și chiar dăunător. Chokul strângând lovitura, atingerea vânatului la distanța mică unde începătorul are șanse de nimerit, e mai grea. Iar ca să nimerescă la distanțe mari, nu mai trebuie să fie ageamiu. Chokul e la locul lui în mâna trăgătorului bun — e chiar banal a se mai spune — dar aci dă rezultate și bucurii nici chiar bănuite de ceilalți. Ar fi poate cazul să ne întrebăm care e trăgătorul bun, căci și aci „depinde“: un trăgător excelent la porumbieci, poate fi foarte mediocru la sitari, și un trăgător bun la prepelițe poate fi nul la becaține. Trăgătorii de frunte se pot număra pe degetele de la o mână. Trăgătorii buni — după unele păreri — ar fi acei cari din totalul cartușelor trase într'un an pe tot felul de vânat, ar ucide jumătate. Cu un procent mai mare

tinzi spre foarte bun — iar în jos, urmează întreaga gamă a procentelor diferite — până la ultimul brânzoi care scapă cioara din par sau iepurile priponit. Or, cu cât se apropie cineva de acest din urmă nefericit specimen, pe aceeași măsură să se depărteze de chokuri strânse. Căci e clar, în adevăr, că mai ușor ai să nimeresti un vânat peste cari arunci o pânză de alice de 1 m., diametru să zic, decât căutând să-l prinzi într'un snop, de pildă, numai de 30 cm. (Lucrul acesta se evidențiază lămurit și *de visu* din compararea figurilor 7 și 8: observați ce elipsă îngustă dă țeava choke și cât aer rămâne până la cadrul țintei, pe când țeava cilindrică acopere întreaga țintă în lărgime.) Sunt chiar autori sau vânători încercați, cari întrebuințând pentru ei personal numai țevi cilindrice, le preconizează pentru toți. Când voi fi citat pe Lord Walsingham, unul din cei mai de frunte trăgători din Europa acum câteva decenii, Sir Ralph Payne-Gallway, care își împărtășia ideile în *Field*, și d. Cunisset-Carnot, cunoscutul autor, nu ne-ar mai rămâne decât să ne scoatem pălăria — iar corespondentul meu anonim se va găsi neașteptat în cea mai ilustră companie. În rezumat acești domni ne zic: vânatul se trage la o distanță mijlocie, unde țeava cilindrică e suficientă pentru a nimeri. Țeava cilindrică mărește șansele de a nimeri corectând prin snopul ei larg erorile personale de ochire. Vânătorii în general își exagerează, cu bună credință, distanțele la cari împușcă vânatul: în realitate aceste distanțe în marea majoritate a cazurilor sunt medii și convin țevilor cilindrice, pe când cu țevile choke, la aceleași distanțe obișnuite, ori sdro-

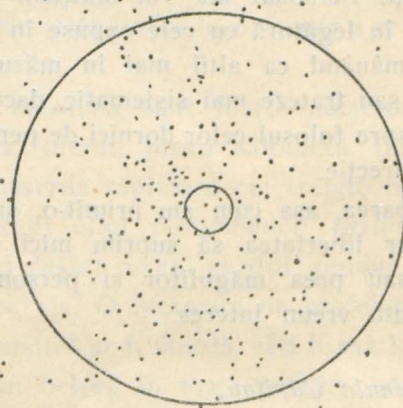

Fig. 2.

Țeavă full choke, la 36.50 m : 220 alice în țintă.

bește vânatul său nu nimereste decât prin minuni de dibăcie — ceea ce nu e cazul pentru 90% din vânători. Cu țevi cilindrice, pentru un vânat scăpat la distanță mare, împuști zece la distanța normală. Concluzie: nu luați țevi nici choke nici demi-choke (modified choke, little choke). Astfel se exprimă propăvăduitorii țevilor cilindrice. După mine — dacă mai îmi este permis să am o părere — voi spune că... depinde. Căci, dând factor comun chestiunea dibăciei, pe de o parte nu e tot una să vânezi în

rezervele populate ale nobililor englezi — și să vâneze pe câmpii goale un vânat devenit tot mai sperios; pe de altă parte, nu e tot una, ori unde ai fi, să tragi de aproape la prepelițe, la sitari, la surde, la iepuri, în bătae — și să tragi la vânat de baltă, la becaține, la iepuri la sărite sau la potârnică toamna pe câmpul negru. Concluzia apare dela sine, potrivnică generalizării.

În legătură cu chestiunea distanțelor, d. G... face însă o eroare, sau mai de grabă o confuzie, când ne spune atât de categoric că „chokul nu bate mai departe“. Că chokul permite să abordezi cu succes lovituri la distanțe mari, acele lovituri de lungime atât de frumoase, nu se mai poate discuta azi. Dar acest rezultat se obține nu pentru că bătaia puștii e sporită, ci pentru că snopul aruncat de o țeavă choke rămâne la aceste distanțe mari, încă destul de strâns ca un vânat să nu poată trece neatins printre alice. Bătăile limită a unei puști cilindrice și una choke sunt sensibil egale; dar pe când cu o țeavă cilindrică alicele ajung la distanțe mari, atât de risipite încât ar trece, să zic așa, un vițel printre ele fără să fie atins, cu o țeavă full choke o parte din alice ajung încă destul de strânse, ca mai multe să nimerească o pasăre. Ceeace mărește chokul e bătaia eficace, bătaia utilă. E o noțiune elementară. De asemeni nu mai am nevoie, cred, să amintesc, că atunci când zic alice și vânat înțeleg că aceste alice sunt proporționate cu talia vânatului.

Tot în legătură cu distanțele, încă un lucru: corespondentul nostru pretinde că „un simplu cal. 16“ cilindric omoară sigur o pasăre ochită în plin, la

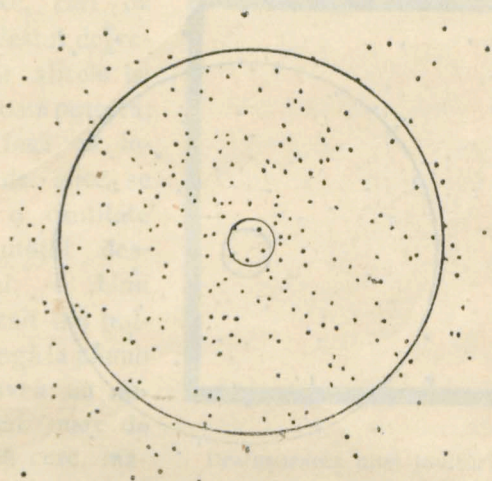

Fig. 3

Țeavă *modified choke*, la 36,50 m : 170 alice în țintă.

36,50 m. Această pretenție e foarte contestabilă. Nu mă mai leg de „ochitul în plin“. Dar odată o anume distanță depășită — aproximativ 30 m., pentru o țeavă cilindrică — dacă vânatul mai poate încă fi atins, aceasta nu se mai datorește decât întâmplării, hazardului, căci „pasărea“ poate prea bine să treacă printre alicele prea risipite ale loviturii. Sunt e drept și partizani ai acestui fel de a face: „Trage nene, oricând, tot mai mult riscă vânatul decât d-ta“. Desigur; numai că în acest caz riscurile se dedu-

blează: riscul vânatului de a fi atins, riscul vânătorului de a nu atinge — ceeace încă, e mai puțin detestabil decât acele atingeri insuficiente, cari numai cinste nu fac vânătorului corect. Căci, ca să revin la afirmarea d-lui G..., o pușcă cal. 16 bagă la 36,50 m. în ținta de 76 cm 90 alice No. 6. Alicele sunt puțin grupate și pretenția de a lovi *sigur*, cum spune d-nu G... e foarte contestabilă, după cum spun eu, chiar ochind bine, — căci, pentru a putea pomeni cel

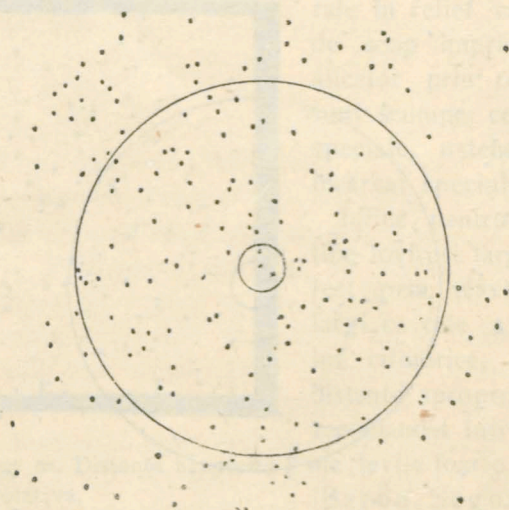

Fig. 4.

Țeavă *cilindrică*, la 36,50 m : 110 alice în țintă.

puțin de siguranță, trebuie să asigurăm lovirea vânatului cu măcar 4 alice. Or, pentru a ajunge la acest rezultat pe un vânat de talia unui porumbiel, sunt necesare, ne spune d. Cpt. Schneider-Snyder¹⁾, o grupare de 180 alice No. 6 în cercul de 76. Aceasta nu înseamnă, bine înțeles, că pasărea nu va cade dacă e lovită și de o singură alică bine plasată. Dar în tirul cu alice, spre deosebire de cel cu glonț, trăgându-se în astfel de condiții încât nu poate nimeni să pretindă a-și plasa alicele în cutare sau cutare parte vitală a vânatului, atingerile alicelor sunt repartizate la întâmplare. Însă tocmai pentru a scăpa de influența întâmplării și a avea mari șanse — nu însă certitudinea — că una cel puțin din atingeri va fi bine plasată, trebuie să fim în măsură să obținem o grupare cu cel puțin o mijlocie de 4 atingeri posedând individual o energie capabilă să rupă oasele. — Nu știu dacă am fost destul de lămurit. Partea aceasta de posibilități și de probabilități în tirul cu alice e din cele mai interesante și utile. Ar cere însă o dezvoltare mai largă și sistematică, care nu poate intra în cadrul acestui răspuns.

Se mai întreabă d. G... pentru ce 36,50 m. și 76 cm.? Aceste măsuri, cari în sistemul metric apar, e drept, cam bizare la prima vedere, corespund măsurilor engleze de 40 yards și 30 inches, după cum se putea vedea de altfel destul de ușor din articolul deja citat din R. V. No. 47—48. Or, 40 și 30 sunt

1) Vezi No. 47—48 R. V. 1924. *Arme pentru România*: eficacitatea tirului. Recomand d-lui G... a citi sau reciti cu atenție și înțelegere acest articol, C. R. B.

numere întregi și ne-bizare de loc. Cum englezii au început și lansat aceste experiențe de tir, eră logic să se fi adoptat distanțele lor pentru a nu pierde o întregă și prețioasă serie de date de comparație și pentru a conserva în urmă aceiași termeni de comparație. Apoi, 40 yds. sau 36,50 m., e o bătae aproape extremă a tirului ordinar și este evident că o lovitură bună la 40 yds. va fi încă bună la 50 yds.,

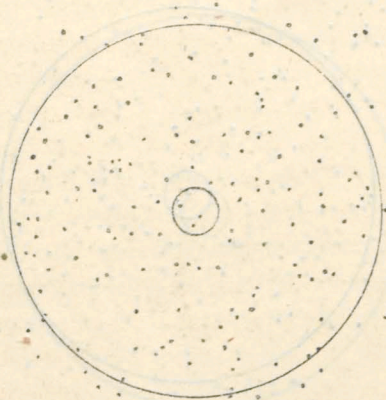

Fig. 5.

Teavă *full choke*, la 55 m : 122 alice în țintă.

care e o bătae deja frumoasă. Și cum nu poate nimeni să-și piardă vremea încercând o pușcă din decimetru în decimetru, trebuia să se oprească la o distanță tip. Li s'a părut englezilor că 40 yds., e cea mai convenabilă — ceea ce nu înseamnă că nu se fac în *gun trials* experiențe și la 60 yds.

Relativ la cercul de 76 cm. (30 inches), pe lângă că observația privitoare la datele de comparație se aplică și aci, vom adăoga următoarele: s'a constatat că $\frac{1}{3}$ din alicele încărcăturii unei puști e pierdută în tragere, proiectate fiind în toate direcțiile, și că nu se pot utiliza decât cele $\frac{2}{3}$ rămase. Acestea, risipite într'un cerc de 76 cm. sunt destul de grupate ca să atingă vânatul (fără nimic absolut însă, din pricina distribuirii lor fortuite). Trebuie dar, să ne căsnim a aduna în acest cerc cel puțin $\frac{2}{3}$ din încărcătură, sau mai mult dacă se poate; căci după cum am mai spus, un vânat atins de un singur grăunte nu cade în mod fatal: cu cât sunt mai numeroase atingerile ce primește, cu atât mai mare e probabilitatea ca una să lezeze un organ esențial — lucru devenit chiar inutil un anumit număr de atingeri depășit. Pe de altă parte cercul în care sunt strânse aceste $\frac{2}{3}$ din încărcătura de alice nu trebuie să fie prea mic, căci ar face nimerirea prea grea, dar nu poate fi nici prea mare din cauza împrăstierii. S'a adoptat deci cercul de 30 inches sau 76 cm., ca cel mai convenabil între aceste două extreme, considerându-se că un cerc primejdios de 76 cm., permite trăgătorului să atingă vânatul ochit chiar

cu o eroare personală de ochire de 25—30 cm., eroare importantă. Cât despre acei cari trag închizând ochii sau la un metru de semnul ochit, englezii... au avut impertinența să nu se ocupe de ei. Aceasta revine poate a spune că zona primejdioasă de 76 cm., e socotită suficientă — ceea ce nu înseamnă de sigur că o zonă și mai largă n'ar fi mai avantajoasă. D-nul G... ne spune că ar dori „mijlocul de a lărgi zona mortală la toate distanțele“. Poate că înainte de a trece mai departe ar fi bine să deosebim două lucruri: zona primejdioasă de zona mortală. Zona primejdioasă este formată de planurile circumscrise și succesive în cari (cu o forță de penetrație suficientă) alicele ajung destul de grupate pentru ca vânatul să nu scape neatins de mai multe proiectile. Succesiunea acestor planuri formează un con care începe la gura țevei și merge lărgindu-se după o progresie variabilă — și pe care chokul are menirea s'o restrângă. Zona mortală e totalitatea snopului, coprinzând și periferia, unde fără îndoială alicele pot avea efect mortal, dar unde sunt atât de risipite încât vânatul trece printre ele: legea celor 4 atingeri nu mai joacă.

Or, cu toate țevile, fie ele choke sau cilindrice, regimul e același: concentrarea grupării merge descrescând repede dela centru spre periferie: în zona centrală nu trece vânatul neatins, în zona periferică poate trece. Zona periferică e cam de 8 ori mai mare decât zona centrală. La 15 m. cu 32 grame alice No. 6, zona centrală pentru o țevă cilindrică e cam de

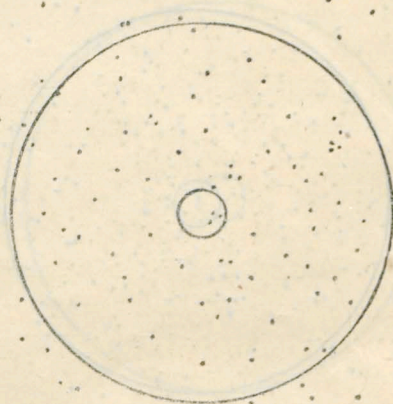

Fig. 6.

Teavă cilindrică, la 41 m : 66 alice la țintă.

18 cm. rază. În această zonă sunt în medie de 3 ori mai multe alice decât ar fi necesare pentru a abate un vânat de talia unui sitar, dar în zona exterioară sunt cam de 3 ori mai puține alice decât ar trebui pentru acelaș scop. Repet, acesta e regimul — în progresii variabile — pentru orice țevă, choke sau cilindrică. Nu poate deci fi vorba de a găsi cu astfel de țevi, un cerc și foarte larg și cu grupare densă

uniformă peste tot, la toate distanțele,, după dezi-deratul d-lui G... Ii rămâne vânătorului să aleagă după vânatul ce vânează și distanța la care trage, între un cerc restrâns cu o zonă centrală foarte densă pentru distanțe mari, și un cerc mai larg cu o zonă centrală mai destrămată pentru distanțe mici.

Strângerea sau lărgirea loviturii se obține în două feluri: fie prin cartuș, fie prin țevă.

Prin cartuș se strânge lovitura prin diferite artificii: condensatoare, cartușe Davoust, aglomerarea alicelor printr'un corp străin, încărcături grilajate, etc., toate procedee deșăurate și puțin recomandabile.

Prin țevă — singurul procedeu recomandat: forajul choke mai mult sau mai puțin strâns.

Pentru lărgirea loviturii — distanțe mici deci — prin cartuș: Bure uscate și subțiri peste pulbere. Gazele suflă în încărcătura de alice și le risipește; deci o notabilă pierdere de viteză inițială și penetrație. — Despărțitoare de carton, două lamele în cruce care împart alicele în patru părți egale dela centru spre periferie; poate singura „rețetă“ recomandabilă «contra» țevilor choke, căci dă rezultate destul de regulate, iar alicele își păstrează toată puterea; de notat însă că încărcătura de alice se reduce cu o cantitate egală greutatei despărțitorului. — Unii vânători scad din pulbere și adaugă la plumb pentru a avea un număr cât mai mare de alice într'un cerc mărit — în detrimentul bine înțeles al vitezei inițiale și penetrației, deci în principiu nerecomandat. Nu pot însă în legătură cu acest procedeu să nu amintesc că E. Bellecroix, unul din cei mai buni trăgători din Franța o vreme în urmă, își încărca cartușele sale speciale pentru un calibru 10, cu 5 grame pulbere neagră și 70 grame alice, pe când încărcătura normală ar fi de 6,50 gr. pulbere și 45 gr. alice!! E ceace numea dânsul „charger ses cartouches avec des atouts“. (Cu încărcătura Bellecroix se obține la 36,50 m. în cercul de 76 cm., 420 alice No. 6, iar cu o încărcătură engleză de 7 grame

pulbere și 45 gr. alice, în aceleași condițiuni, numai 255 alice, însă cu o penetrație mult superioară. Trebuie să credem însă că și penetrația primei încărcături era suficientă din moment ce Bellecroix reușea!) Indic filonul cercetătorilor mării zonei primejdioase.

Alt procedeu pentru a mări densitatea de alice în cerc este de a întrebuița alice mai mici... Mai există încă și tuburi de cartuș speciale, prevăzute cu niște nervuri spirale în relief cari au de scop împrăștierea alicelor prin rotație: sunt scumpe, cer bure speciale, ustensile de încărcat speciale.

În fine, pentru a obține lovituri largi direct prin țevă, mai largi ca cele a puștilor cilindrice, pentru distanțe apropiate s'a recomandat într'o vreme țevile foarte scurte (Baron Segonzac), țevile în parte ghintuite spre tunet și apoi lisse și cilindrice până la gură (G-al Faure-Biguet), țevi „Paradox“ ghintuite pe câțiva centimetrii la gură (deși acest foraj a fost combinat în vederea glonțului). Nici unul din aceste procedee n'a avut viitor pentru tirul cu alice. De câțiva ani, o însemnată fabrică franceză construiește o țevă zisă „Supra“ în întregime ghintuită pentru tirul cu alice, dând pe de o parte un cerc foarte larg, iar pe de altă parte în acest cerc alicele sunt tot atât de grupate la centru ca la periferie — lucru care pare a soluționa problema pentru distanțele apropiate.

Constructorii, plecând dela observația că o încărcătură de alice trasă într'o țevă ghintuită dădea ținte cu un sâmbure central dens, apoi o zonă circulară goală de alice și în fine o a 3-a zonă circulară bine îmbrăcată, au căutat un profil de ghinturi cari să dea o grupare centrală mai largă și o zonă exterioară mai apropiată de centru suprimând zona goală. Se pare că cu ajutorul a 6 ghinturi largi, de formă specială și pas foarte alungit au ajuns la rezultatul dorit, lucrurile petrecându-se astfel: sub presiunea și mișcarea accelerată a gazelor, burele și alicele formează un pachet care se aplică cu putere de pereții interiori ai țevii. Acest

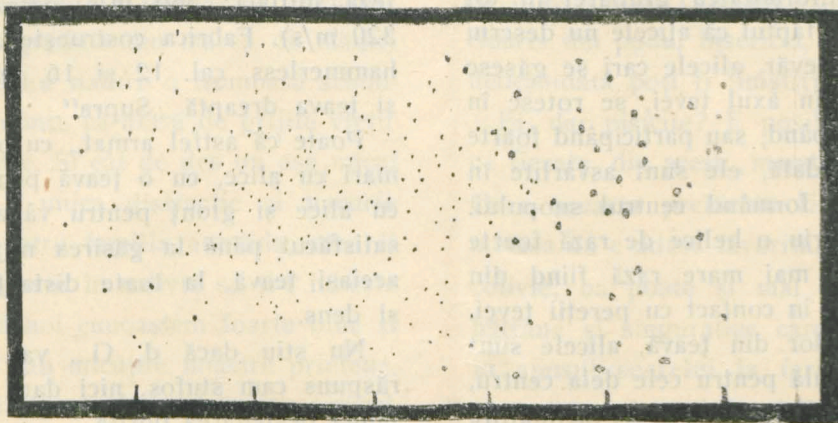

Fig. 7.
Desfășurarea unei lovituri, cu țevă cilindrică la 27 m. Distanța acoperită de încărcătură: 5 m 50. Țintă rotativă.

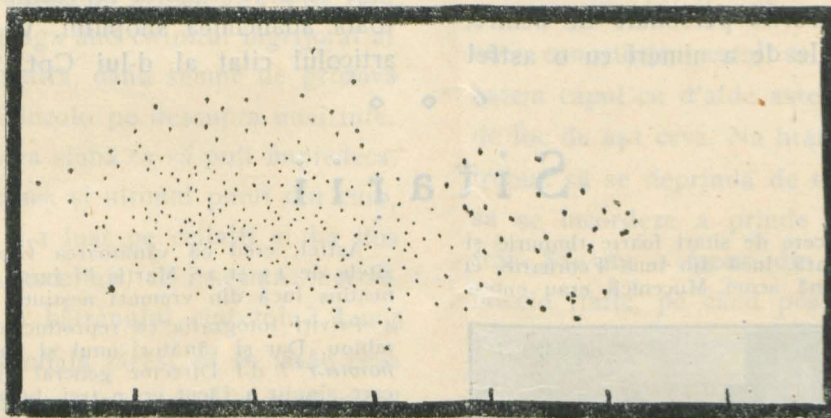

Fig. 8.
Desfășurarea unei lovituri, cu țevă choke la 27 m. Distanța acoperită de încărcătură: 4 m 55. Țintă rotativă.

pachet se imprimă în ghinturi și parcurge țeava rotindu-se după învârtirea ghinturilor. Ajuns la gura țevei, fiecare alică continuă să urmeze direcția ce o avea în acel moment. Această direcție numai e cea imprimată de o țeavă obișnuită, ci e figurată prin tangenta la ultimul element al curbei helicoidale pe care fiecare alică a urmat-o în țeavă. Fiecare grăunte este astfel aruncat puțin pieziș, ceea ce permite a se obține un snop larg de la cele mai scurte distanțe. Cât despre uniformitatea grupărei în tot cercul, ea e obținută prin faptul că alicele nu descriu toate aceeași curbă. În adevăr, alicele cari se găsesc în mijlocul încărcăturii, în axul țevei, se rotesc în jurul lor însăși. Neparticipând, sau participând foarte puțin la mișcarea helicoidală, ele sunt asvârlite în prelungirea axului țevei, formând centrul snopului. Vecinele lor imediat descriu o helice de rază foarte mică — helicea de cea mai mare rază fiind din potrivă urmată de alicele în contact cu pereții țevei. În consecință, la eșirea lor din țeavă, alicele sunt asvârlite cu o înclinare nulă pentru cele dela centru, maximă pentru cele dela periferie, cu toate înclinațiile intermediare. Totalul dă un snop larg unde alicele sunt uniform și suficient răspândite pentru a obține cele 4 atingeri necesare. Acest snop are deja, la 8 m., de gura țevei, un diametru de 0,80 m., iar la 20 m. de gura țevei acopere o țintă de 1,40 m. diametru.

Incontestabil, dacă aceste condiții sunt îndeplinite, șansele de reușită sunt mult sporite, chiar față de țeavă cilindrică șansele sunt respectiv de 69% și pentru prepelițe, surde, bătae, etc. Ținând seama de legile probabilităților, deschiderea snopului, răspândirea alicelor și de erorile personale de ochire, se poate calcula că șansele de a nimeri cu o astfel

de țeavă sunt de 93% pentru un trăgător foarte bun, de 50% pentru unul mediocru, pe când cu o țeavă cilindrică șansele sunt respectiv de 69% și 25%.

În fine cu această țeavă „Supra“ se poate trage un glonț cu precizie până la 60—100 m. La 60 m. grupează vreo 12 gloanțe „J. R.“ într'un cerc de mai puțin de 10 cm. Proectil cu o putere de oprire mare (Greutatea glonțului (cal. 12): 37 grame; Viteză inițială: 350 m/s; viteză rămasă la 25 m.: 320 m/s). Fabrica construiește această armă în model hammerless, cal. 12 și 16, țeava stângă full choke și țeava dreaptă „Supra“.

Poate că astfel armat, cu o țeavă pentru distanțe mari cu alică, cu o țeavă pentru distanțe apropiate cu alică și glonț pentru vânat mare, d. G... ar fi satisfăcut până la găsirea mijlocului de a avea cu aceeași țeavă, la toate distanțele, un snop și larg și dens.

Nu știu dacă d. G... va fi mulțumit cu acest răspuns cam stufos, nici dacă își va găsi la fiecare punct deslegarea dorită.

Pe scurt și practic, rezum: dacă nu reușește cu țevi choke, să se armeze cu o pușcă bună cilindrică. Dacă n'are această posibilitate, să încerce despărțitoare de carton — căci nu-l pot sfătui să-și opereze pușca prin dechokaj. Dar adevărata rețetă rămâne tot exercițiul, practica și perfecționarea — pe vânat.

Adaog la acest răspuns o serie de 8 figuri, lovituri reale, cari mai bine decât orice vorbă lungă, vor permite începătorilor să-și dea seama de randamentul diferitelor țevi în ținta de 76 cm. Să nu se uite însă că o țintă reprezintă adunarea alicelor din toată adâncimea snopului. Vezi relativ la chestiune, articolul citat al d-lui Cpt. Schneider-Snyder.

◆ ◆ ◆

Sitarii

Anul acesta am avut o trecere de sitari foarte timpurie și foarte abundentă. Ca nici odată, încă din luna Februarie, ei s'au anunțat; și de unde până acum Mucenicii erau epoca

începerii sezonului, anul acesta, sezonul este pe sfârșit. Căldurile din luna Februarie, i-au împins cu putere spre Nord, iar când a sosit înghețul și zăpada pe munți, i-au oprit pe sub poalele lor, unde vânătorii așezați, i-au găsit strănși.

Astfel, cred că vânătoarea făcută de câți-va meșteri în zilele de 15 și 16 Martie în jurul Morenilor, deține recordul neatins încă din vremuri neștiute în țară.

Priviți fotografia ce reproducem. Sunt 153 de bucăți la tablou. Dar și vânătorii unul și unul: „A tout seigneur, tout honneur“! d-l Director general al Vânătoarei N. Săulescu, care singur a făcut vre-o trei duzini de victime. (Nu-l vedeți în fotografie, fiindcă el singur este autorul ei). Pe tablou, dela stânga la dreapta, d-l Nae Popescu, amabilul amfitrion al tovarășiei, tânărul Ion Const. Brătianu, de care se poate spune că „La valeur n'attend pas le nombre des années“... D-nul Al. Durma (Conu Lică), d-l Const. I. Brătianu și Doctorul Bejan. Au mai luat parte, fără să fi încăput în fotografie, Președintele Comisiei interimare a Bucureștilor, simpaticul și oblađuitorul părinte al Capitalei, Dr. I. Costinescu și d-l Gaillac, cari au părăsit vânătoarea după prima zi.

O săptămână în urmă, în aceiași regiune, la Mărgineanca (Prahova) la o vânătoare dată în onoarea Alteței Sale Regale, Inaltul Președinte de onoare al „Uniunii“, Principele Carol, s'a ucis 121 de sitari. La acea vânătoare au luat parte pe lângă A. Sa, d-l Mocsony, Maestrul vânătorilor Regale, d-l N. Săulescu Dir. G-l al vânătoarei, d-l Colonel d'Humières, atașatul militar al Franței, d-l Dinu Brătianu, d-l Gaillac, d-l Al. Durma, d-l Dr. Bejan și d-l Nae Popescu.

La alte vânătoări s'au făcut tablouri de 75, 80, 40 de sitari.

27 Martie 1925.

CORRESPONDENT

◆ ◆ ◆

Ocroțiți cântăreții noștri zburători!

de Dr. I. Philipovicz, Medic Primar, Cernăuți

Art. 21 alin. XIV din legea vânătorii zice că pasărilor cântătoare sunt oprite anul întreg. E într'adevăr foarte bine chibzuit, că făuritorul acestei legi n'a uitat și aceste micuțe favorite, cari dau viață naturii în câmp și pădure, ne delectează urechea, cari în micile oaze de grădină din marea de clădiri a orașului oferă amatorilor naturii o frumoasă schimbare, căruia îi aduce aminte că afară de grijile vieții mai sunt și bunuri ideale. Și cât de des un așa micuț și vesel cântăreț nu e unica distracție și bucurie pentru omul mic și pentru familia acestuia, care îl îngrijește cu atâta dragoste în colivia sa și-l iubește ca pe copilul său. Inșă noi cunoaștem foarte bine și folosul pozitiv ce ni-l dau micuțile noastre prietene. Nenumărate insecte, cari parte fac stricăciune agricultorului și silvicultorului, parte molestează chiar omul, le servesc lor de hrană și se stârpesc astfel.

Dar cu multă părere de rău trebuie să constatăm că în grădinele orașelor numărul paserilor cântătoare e din an în an tot mai mic. Nu numai că multe dintre aceste nenorocite, fiind mult dorita mâncare de carne a Italianului și Grecului, nu, ci și din cele cari ierneză la noi au dispărut până la un mic rest. Cauza e foarte simplă. Dacă în locuința noastră avem o fereastră ce dă în grădină, să privim și atunci vom înțelege totul. Ici, la stânga aud ciripitul îngrijorat al unei pitulice care, niliniștită, dând semne de grozavă frică, sboară încoace și încolo pe deasupra unei tufe. Biată mamă! Tu ești prea slabă ca să poți împiedeca, ca cioara să nu-ți răpească și ultimul puiuț din cuib, după ce ieri coțofana ți-a luat pe ceilalți și i-a dus la puii săi. — Dar ia ascultați, ce înseamnă necontentul „fii pe pază“ a bătrânului cintezoiu? Lung timp nu văd nimica. Deodată zăresc că se târâe ceva alb din stratul cu flori, o pisică, având în gură puiul de cintezoiu, care a trebuit să-și plătească cu viața prima sa încercare de a sbura. Și așa merge din zi în zi. Corbul, cioara și coțofana inspectează zilnic grădinele raionului lor și ia fără greș tot oul și tot puiul ce-l găsește. Și dacă un cuib a avut nenorocul să atârne mai jos într'o tufă din apropierea unei ferestre sau lângă drum, unde acești hoți nu se încumete să intre, atunci pe puii, cari încă nu pot bine sbura, la prima părăsire a cuibului îi ia mâța.

Cum am putea scăpa de hoții înarpați? Aceasta nu e atât de greu. Puțină sîrguință, de câteva ori sculare disdemineată, puțină observare, unde se află cuibul hoțului, o bună armă Flobert sau Bayard de

6 mm, cu cartușul cel mai scurt, care de altfel nu turbură liniștea nimănuia, și lucrul s'a terminat. Pe lângă aceasta puțină propagandă la vecin, câțiva lei premiu unui băiat care se poate bine acățara și ridica cu drag cuibul coțofanei din răchită sau pe cel al cioarei din podul bisericei, și apoi, micuțele cântăreț, deocamdată poți fi liniștit!

Ei, dar pisicile? E posibil și e un drept să ucizi pe fiecare din acești maeștri de concert de noapte? Oare aceasta prefăcută ființă cu blănița moale ca mătasa nu e adese favoritul casei, ca și cântărețul din colivie, ba poate și mai mult, copilul unei bunici bătrâne și singuratice care, mișcând andrelele șade în apusul soarelui la fereastră și gândește asupra apusului vieții sale? — Dar șoarecii? Și câte odată, înșă mai rar, și gusganii? Nu ar deveni aceștia o plagă, dacă am voi să stârpim pisicile? Deci nu trebuie să aruncăm și coada după topor! *Est modus in rebus!* Trebuie să ne întrebăm, cum se face că acum sunt cu mult mai multe pisici decât mai 'nainte? Intâi, fiindcă acum s'au tras mai mulți oameni la orașe și al doilea, fiindcă astăzi nu mai dăm aceeași atenție evenimentului familiar de bucurie la madam pisica, ca mai înainte. Înainte se alegea un mâțișor pentru casă, al doilea, deosebit de frumușel, se dăruia unei cunoștințe, restul se îneca. Astăzi nu ne mai batem capul cu d'alde astea, ba nu ne mai interesăm de loc de așa ceva. Nu hrănim tinerele vlăstare și ele trebuie să se deprindă de timpuriu cu meseria hoției, să se încordeze a prinde ceva, pentru ca să poată trăi. Sau nu o facem din compătimire falsă pentru micile ființe, pe când peste o jumătate de oră mai târziu nu ne codim să periclităm existența aproapelui. Sub aceste împrejurări e ușor de înțeles, câtă odraslă aruncă pe an pisica, dată fiind cunoscuta-i fertilitate.

E deci numai decât necesar să ne gândim la o restrângere a numărului pisicilor. Cele fără stăpân trebuie stârpite și nu se poate admite ca o seamă de familii sau persoane să țină turme întregi de pisici pe seama bietelor paseri cântătoare. Noi știm că sunt pisici cari sunt foarte blânde, fiindcă sunt bine ținute acasă. Acestea nu se prea încordează a prinde o pasere, fac deci foarte puțină stricăciune. Pe de altă parte sunt pisici cari, ca și fiarele sălbatice, cu o deosebită pasiune și răbdare, vânează paserile. O atare bestie trebuie stârpită fără considerare, și cu atât mai mult că această însușire se moștenește,

Nu demult am cetit într'un jurnal din Viena, că un proprietar de case, care a fost dat în judecată pentru că ucisese pisici în grădina sa, a fost achitat, fiindcă a dovedit că pisicile voiau să prindă paseri. O sentință care face onoare judecătorului! Imi aduc cu plăcere aminte de timpul, când trăiam în Viena. Toate grădinele erau pline de mierle, porumbei sălbatici și de alți cântăreți micuți. În centrul Berlinului (pe lângă râul Spree) și în München (în apropierea grădinei englezești) sboară rațele sălbatice printre

oameni și case, așa că la prima vedere rămâi înmărmurit.

Cât de binefăcător e locuitorului din oraș cântecul paserei în dimineața cu soare a primăverii, după o iarnă rece, nebuloasă, în loc de greșosul cârăit de cioare, și cât de educativă și nobilizatoare de sentimente e o atare împrejurime pentru copii! De aceea dați ocrotire cântăreților sburători, chiar dacă câte odată executarea ei ar cauza puțină durere unei fanatici amatoare de pisici!

O mică observare în cursul lecției de aport

de Gr. Medianu. Periş

Care dintre vânătorii noștri n'a apreciat imensele servicii pe care ni le aduce la vânătoare un câine bine dresat! Trebuie să accentuăm *un câine bine dresat* căci, dacă în locul lui am avea un „surogat“, vânătoarea s'ar transforma într'o continuă parlamentare însoțită de fluerături, bătăi.... pierzându-și cu totul farmecul.

Deaceia o deosebită atenție trebuie dată dresajului. Dresorul care de cele mai multe ori va fi însuși vânătorul, are nevoie de „răbdare și iarăși răbdare“. Cea mai mică bruscare sau inatenție ne poate da rezultate cu totul opuse.

S'au emis o mulțime de teorii mai multe sau mai puțin detaliate, dar incidentele între dresor și câine pot fi atât de felurite, încât numai în urma unei practici destul de îndelungate le poți stăpâni.

Una, poate din multele observații, ce țin a face, se petrece în cursul lecției de aport.

După cum știm, câinelui de vânătoare, afară de miros, i se mai cere a ști la perfecție „down“ și „aport“.

De comun acord în ceea ce privește predarea „downului“, cred ca cel mai nimerit suspendarea lui, la începutul lecției de aport.

Pe cât de multă severitate se cere la prima lecție, pe atât de multă blândețe și spirit de observare se cere la a doua.

Când voim să începem aportul, câinele trebuie să fie într'o continuă bună dispoziție. Pentru aceasta va fi nevoie a ne juca cu el, proporțional cu timpul disponibil și gradul de percepere ce-l posedă.

Mulți autori au afirmat că 'n cursul lecției de aport întrebuintează drept răsplată pentru câine, câte o bucățică de pâine, cozonac, friptură sau brânză.

Nu știu dacă afirmațiile lor corespund realității; în practică incidentele avute m'au dus cu totul la alte concluzii.

Este o greșeală; a i se da câinelui în timpul acestei lecții diferite gustări, sub forma unei răsplăți.

Lăsat dela natură a fi lacom, el va părăsi imediat „jocul cu aportul“ și va începe să ne scotocească prin buzunare.

Dresorul va fi pus desigur într'o atitudine foarte curioasă. Soluțiunea cea mai bună este de a întrerupe lecția.

Unii vânători, aproape majoritatea lor, stăpâniți însă de o ambiție instinctivă, vor insista a-l reduce la „subiect“ chiar cu forța, dând astfel naștere la diferite urmări dezaastroase.

Spre a evita aceste inconveniente, este bine — după cum am mai spus-o — a nu se răsplăti câinele în timpul lecției de aport; acea răsplată, dacă o avem — de altfel necesară — să o dăm la sfârșit, spre a-i arăta că suntem mulțumiți de joaca făcută împreună.

Dresarea câinelui este o problemă foarte imperioasă, care la noi până 'n prezent pare a fi nerezolvată. Singura descriere a dresajului în limba română ce îndeplinește cu punctualitate regulile moderne este „Down“-ul D-lui Alexianu, care cu multă subtilitate scoate în relief caracterul artistic al acestei școale atât de practică în Anglia.

Ce-i drept, întru realizarea lui se cere din partea dresorului o oareșicare muncă și perseverență, însă serviciile aduse întrec cu mult sacrificiile.

Acest „Down“, la care este adăogat și „aportul“, simbolizează — cel puțin în timpul de față — dresajul ideal către care trebuiesc să tindă toți vânătorii; de aceea o generalizare cât mai mare a lui, ar fi bine venită.

Este vânătorearea un privilegiu?

(Câteva cuvinte la articolul cu numele de mai sus) Rev. Vânător. No. 53—54.

În era democrației de azi, zău nu ar fi permis ca vânătorearea să fie un „Privilegiu“, căci tot omul e — om, și în lumea aceasta n'ar fi iertat ca unul să fie dotat dela natură cu mai multe „Drepturi“ ca alții. Ca unor oameni născuți în lumea democrației, ni s'ar cuveni drepturi egale, dacă și acțiunile vieții ar fi egale; dar fiindcă aceste nu sunt aceleași, tot așa nu sunt de o potrivă nici acțiunile vânătorilor sau acelora ce vor să fie vânători. Sunt unii oameni cu simț pentru observarea legilor, ordonanțelor și datoriilor pentru apărarea sălbătăciunii, dar sunt și din aceia cari au aplicare numai pentru contrariu. De aceia atât Societățile Vânătorilor, cât și autoritățile, au datoria de a cumpăni conștiincios cui să dea arnă și cui nu. În cumpănire nu aceia trebuie să servească de bază, că e vorba de țaran sau boier, sărac sau avut. Nu e admis să ridicăm părete despărțitor între aceștia, ci numai între cei ce respectă legea și cei ce nu o respectă, între oameni de caracter sau necaracter și între aceia cari au simț.

Sunt oameni inteligenți, — chiar în cercuri mai înalte — cari nu sunt vrednici de a purta arma, și nu sunt demni nici de numele de „Vânător“. Din contră sunt țărani, cari corespund într-o toate numelui de „Vânător“.

Nu se poate afirma că în genere țărani nu sunt primiți în societățile Vânătorilor. Cunos multe societăți de vânători cari au mulți membrii țărani. Așa Societatea Vânătorilor din jud. Târnava-mică din 300 membrii ordinari și extraordinari are 60% țărani, și o parte mare a acestora sunt de așa fel, că ar fi spre cinstea ori căreia societăți cât de înalte. E drept că unii trebuie mult ciselăți — precum și unii dintre cei culți — până când pe altoim condițiunile cerute ca să poată fi „Vânători“. Cum și în ce mod, despre aceasta într'un articol ce va urma.

Nu fiecare din cei ce pășesc pe teritoriul de vânat cu armă în mână, tiptil sau cu pași semeți, nu toți aceia cari știu trage bine și cari sunt îmbrăcați frumos și cu uniforma de vână-

tori, sunt demni de frumosul nume de „Vânător“; ci numai acela-care e om de caracter, acela care e respectuos de lege, care are simț nobil pentru apărarea sălbătăciunii și pentru interesele comune.

În țara noastră nici legea de vânat, nici Direcțiunea de Vânătore, nu privesc vânatul ca un privilegiu, dar nici societățile de vânat. E datoria tuturor factorilor de a tinde într'acolo ca atari indivizi, — fie țaran sau om cu carte, — cari nu prezintă destulă garanție individuală prin însușirile sale pentru observarea legilor și a regulamentelor, precum și față de apărarea sălbătăciunii, să nu poată deveni vânători. Aceasta o preține interesul economic comun, sportul caracteristic și interesul individual al celor care îl respectă.

Vânatul azi nu e o ocupațiune pentru susținerea familiei, ci în sport necesar, mai ales pentru aceia, cari în urma ocupațiunii din cameră, au lipsă de aer proaspăt și de mișcare, iar mai puțin pentru aceia cari incontinuu se mișcă și sunt la aer liber.

Țaranul tânăr să nu fie vânător, — cei mai mulți neputându-se disciplina — fiindcă atunci umblă la vânat, când ar avea vreun lucru important de făcut pentru economia sa. Își neglijează treburile, familia, și are de 50 de ori mai mare pagubă decât profitul ce-l aduce vânatul. Țărani cari economicește și în privința materială sunt independenți, cari în anii tinereții au făcut destul pentru obligațiile familiare și economice, își pot permite luxul ca să fie vânători.

Vânătorearea totuși e un „Privilegiu“, dar numai pentru oamenii stimători de legi, cu caracter și iubitori de vânat, fie ei săraci sau avuți, țărani sau boieri.

Diciosânmartin, 5 Februarie 1925,

Samoil Schöppner

PREȘEDINTE ACTIV AL SOCIET. VÂNĂTORILOR
DIN JUD. TÂRNAVA-MICĂ.

COMUNICĂRI

Actualități

De câte-va luni au eșit de sub tipar 2 cărți ale D-lui Dr. Gheorghe Nedici, consilier la Inalta Curte de Casație, cu titlurile: „*Hrana vânatului util în timpul iernei*“ și „*Distrușgerea animalelor răpitoare prin otrăvă*“.

Ambele sunt produsul multor experiențe bogate, adunate în cursul unei vieți și eșite de sub condeul unui expert, într'o compunere absolut practică, în care sunt cuprinse toate metodele încercate și răușite în privința chestiunilor ce discută ast-fel că de acestea nu se poate lipsi nici un vânător de sânge, neamintind societățile de vânătore, cărora chemarea lor le dictează a munci într-un realizarea înaltului scop de a păstra și ocroti vânatul nobil și aceasta cu atât mai vârtos, cu cât de obște este cunoscut, că în importanta chestiune a vânătorei am fost absolut lipsiți de lucrări de acest caracter, prin urmare a fost cu totul imposibil atât vânătorilor, cât și societăților de a crea o eră sănătoasă și meritorie în această privință.

Puțini sunt aceia care își iau osteneala de a studia aceste lucrări de un folos obștesc, găsim în schimb cu atât mai mulți

cari lipsiți de directivele cinștite, sau poate și cu intențiune răuvoitoare, în modul cel mai crud procedeză la uciderea vânatului nobil. Și dacă acum se mai ia în considerare, că numărul vânătorilor din zi ce merge sporește, ne putem închipui, la ce se poate aștepta vânatul nostru și așa destul de rărit.

Aceste 2 lucrări sunt menite a fi arme în mâinile vânătorului conștient, căci lucrând după directivele arătate în ele să se înfăptuiască nobila țintă la care a cugetat autorul.

Am încercat prin aceste puține rânduri a face o critică asupra cărților D-lui Nedici, și trebuie să mărturisesc, mai mult cu scopul de a înlătura indiferența obișnuită ce se manifestă față de literatura cu acest caracter, fiindcă după modesta mea părere lucrările amintite își au valoarea lor în sine, valoare care trebuie trecută în sufletele vânătorilor, și atunci D-l Nedici va obține o critică bine meritată.

Criticus

* * *

În ultima parte a legii pentru protecția vânatului se amintește despre regulamentul de aplicare al legii.

Deja la debaterile Camerei și Senatului s'au înlăturat multe dispozițiuni frumoase din proiectul de lege, din punctul de

vedere al democratizmului, știrbindu-se ast-fel un proiect absolut complet, al cărui autor atât ca vânător, cât și ca jurist este bine cunoscut.

Din această cauză legea în unele părți e defectuasă și dilematică, — cu toate, că între timp, prin ordonanțe ministeriale s'au încercat a se completa, — ast-fel că nici azi ea nu este întreagă și indiscutabilă.

S'au luat dispozițiuni și în această privință, însă eu totuși nu le găsesc îndestulătoare, deși soluționarea chestiunii este depusa în mâna celor mai experți.

Pentru a se putea ajunge la un rezultat absolut bun în chestia reglementării vânătoarei, trebuie să se țină seamă și de obiceiurile dezvoltate a unor regiuni, manifestate printr'o practică mai îndelungată. De altă parte cel încredințat cu pregătirea regulamentului de aplicare al legii, cu toată bunăvoința lui, nu poate avea în vedere toate eventualitățile ce se pot ivi în domeniul vânătoarei.

Pentru a se evita unilateralitatea dispozițiunilor legii, țin să atrag atențiunea celor competenți asupra următoarelor:

Să se dea posibilitatea de a se discuta proiectul regulamentului într'un cerc cât se poate mai larg, ceace s'ar putea executa în mai multe forme, și anume:

a) în urma unui congres, unde să ia parte toate societățile de vânătoare din țară, reprezentate obligator prin delegați,

b) prin trimiterea proiectului — înainte de a se depune la parlament — societăților de vânătoare, cari vor fi obligate a-și da opiniunea pentru fiecare art. în parte,

c) prin concurs, primindu-se cele mai bune lucrări.

În acest mod, cred că vom putea avea un regulament de aplicare al legii, eventual o lege complectată, care în privința explicitații și executării va întrece legile de vânătoare a celorlalte țări.

* * *

Turul de porumbei din Cluj, care eră menit a decide asupra șampionatului României, s'a întrerupt din motive independente de aranjatori, fara însă să-se fi luat vre-o hotărâre asupra modului cum se va continua.

În mai multe locuri m'am interesat în chestie, răspuns însă n'am primit de nicaeri, mai cu seamă privitor la întrebarea, cum și unde să se continue, sau sa se termine tirul amintit?

După parerea mea, ar fi mai bine a se aranja un tir nou, cu care ocazie să se constituie din cei prezenți la acel tir «Societatea României pentru aranjarea tirurilor de porumbei» lipsa carei societăți se simte mult și are un efect absolut rău în ce privește dezvoltarea și ridicarea nivelului tirurilor.

Gherla, Februarie 1925

Grigore Moldovan

DIRECTOR DE CARTE FUNDURĂ ȘI
SUB-INSPECTOR DE VÂNĂTOARE

■ ■

Duminecă, 22 Februarie 1925, a avut loc în localul Cercului „Tinerimea“, din Piatra-Neamț, adunarea generală a Societății vânătorilor „Căprioara“ din jud. Neamț.

Domnul Oscar Stati, Președintele activ al Soc. „Căprioara“, fiind reținut în casă, din cauza unei indispoziții, a adresat o inimioasă scrisoare prin care își arată regretele, că nu poate fi în mijlocul camarazilor săi atât de dragi.

În urmă, ședința s'a deschis de D-l Constantin Calmuschi vice-președinte al Societății și ca cel mai bătrân dintre vânători.

S'a aprobat gestiunea anului 1924;

S'a exclus membrul Mendel Herșcovici, ca unul ce lucră contra intereselor Societății.

S'a ales noul Comitet pe anul 1925, care se compune din D-nii:

Oscar Stati, avocat, Președinte activ; D-nii C. Calmuschi și Eugen Albu, vice-președinți; D-nii: Vasile C. Șoarec, Dr. N. Vlădescu, N. Popovici, Gr. Capșa, Căpitan Gh. Călin membri în consiliu. D-l Ioan Popovici casier, d-l Teodor Vasiliu secretar și d-nii avocat I. Todericiu și Căpitan V. Crețu maiștri de vânătoare.

La sfârșit s'a servit o mică gustare, după care vânătorii s'au despărțit regretând că clipele plăcute, au ținut numai puțin timp.

■ ■

Suntem informați că pădurea Pustnicul din Brănești, jud. Ilfov, este afectată Școalei Politehnice (secția silvică) pentru studiul și practica vânătoarei.

D-l G. Nedici, în calitate de profesor la această școală: a luat inițiativa de a se amenaja și transforma această pădure într'un teren model de vânătoare, care va servi nu numai școalei, ci și publicului amator.

Tot aici va fi înființată și o fazanerie.

◇ ◇

Aducem la cunoștința societăților afiliate și membrilor proprietari sau arendași de terenuri de vânătoare, că „Uniunea“ a luat în seama sa repartizarea brigadierilor paznici de vânătoare care absolvă în fie-care an ȘCOALA DE BRIGADIERI DE VÂNĂTOARE DIN SIGHETUL MARMAȚIEI.

Ori-ce cerere, cu indicațiuni precise, pentru angajare de paznici de vânătoare trebuie deci adresată „Uniunii“.

■ ■

Am constatat cu părere de rău că mulți din membrii „Uniunii“ n'au priceput rostul rambursului cu care a fost trimes numărul de Martie al Revistei.

Am repetat și repetăm că expedierea Revistei pe luna Martie cu 200 Lei ramburs era un serviciu pe care-l făcea administrația „Uniunii“ membrilor ei, pentru a-i scuti de a fi nevoiți să se ocupe singuri de trimeterea costului emblemei.

Mulți abonați au crezut că li se cere de două ori plata abonamentului la Revistă și au refuzat rambursul, zicând că au plătit abonamentul cu rambursul din Ianuarie. „Uniunea“ nu mai poate repeta rambursul pentru costul emblemei, serviciu care dă foarte mult de muncă secretariatului, și va continua cu trimeterea Revistei abonaților cari și-au plătit abonamentul pe 1925, iar celor cari nu au profitat de serviciul făcut prin trimeterea Revistei de Martie contra ramburs, li se va trimete emblema contra ramburs, când ne va sosi din străinătate, cea ce regretăm că le va pricinui cheltueli duble, însă nu din vina noastră.

OFICIALE

DECISIUNI MINISTERIALE

Prin Deciziunea Ministerială, No. 2749/925, dată pe avizul Consiliului Permanent de Vânătoare, s'a aprobat:

1) ca timp de 2 ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1925, în tot cuprinsul țării, vânătoarea epurilor să fie permisă numai dela 1 Octombrie, până la 1 Ianuarie al fiecărui an, afară de localitățile unde prin decizii speciale, a fost redusă această epocă, sau oprită cu desăvârșire.

2) Să nu se facă în acelaș an de două ori bătae la epuri în aceiași pădure.

Cei ce se vor face pasibili de călcarea acestei deciziuni, li se va rezilia contractul de arendare, cu pierderea garanției și daune.

☒ ☒

În ziua de 1 Martie a. c., Societatea Vânătorilor „Cerbul“ din Azuga, a ținut adunarea generală de fine de an în sala D-lui Gh. Matheescu din localitate.

D-l Gh. Ceaușoiu, Președinte activ și fondator al Societății a deschis ședința la orele 3 p. m., în prezența a 45 din 70 membrii înscriși, prezentând adunării darea de seamă de mersul Societății pe anul 1924 expirat, împreună cu bilanțul încheiat pe ziua de 31 Decembrie 1924, evidențând

activitatea desfășurată și progresul înregistrat până la intrarea în patru ani de existența a formațiunii, cu un capital *curant la această dată de Lei 32.944.45.*

Adunarea, cu unanimitate a admis descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa, ratificând și hotărîrea de a se prevede în bugetul Societății pe anul în curs suma de lei 5.000 ca fond de combaterea branconajului în această regiune.

De asemenea s'a complectat Statutul cu câteva noi articole înființându-se un Comitet Consultativ, care a și fost ales pe loc în persoana D-lor N. Măciucă, H. Dieneris, Sw. Ghi-rech-Azuga, Vasile Popa și C. Andreescu-Sinaia, Gh. N. Oancea-Bușteni și Ion Tretu Predeal.

D-nii Ion N. Buliga Sinaia și I. Postolache Azuga, au fost aleși censori.

Ca încheiere, D-l St. Stoicescu, în numele membrilor-societari, a ținut o frumoasă cuvântare, aducând laude Consiliului de Ad-ție, care, prin munca cinstită, precauțiune și multă chibzuință — *în ciuda ignoranțelor ridicole*, — a asigurat Societății o frumoasă situație morală și materială, astfel că Societatea „Cerbul“, prin importanța sa, formează azi o adevărată excepție în întreaga regiune muntoasă din Valea Prahovei.

VÂNĂTOR

PUBLICAȚIUNI

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Clopotiva, județul Hunedoara, — dă în arendă prin licitațiune publică, dreptul de vânat asupra teritoriului comunal în suprafață de 2535 jug. cat. în ziua de 16 Aprilie 1925, ora 9, în localul primăriei comunale, pe timp de 10 ani — începând dela 1 Octomvrie 1925.

Prețul strigărei va fi Lei 1000 — vadiul 10 la sută.

Condițiunile mai detaliate se pot vedeà la primăria comunală.

Clopotiva la 1 Martie, 1925.

Ioan Băntărean

PRIMAR

Albert Heutschy

PRIMNOTAR COMUNAL

◇ ◇

PUBLICAȚIUNE

Administrația posesoratului de păduri din comuna Clopotiva — județul Hinedoara — dă în arendă prin licitațiune publică dreptul de vânat asupra teritoriului posesoratului în suprafață de 6063 jug. cat. în ziua de 16 Aprilie 1925, orele 11 a. m., în localul primăriei comunale pe timp de 10 ani, începând dela 1 Ianuarie 1925.

Prețul strigărei va fi Lei 5000, vadiul 10 la sută.

Condițiunile mai detaliate se pot vedeà la primăria comunală.

Clopotiva la 1 Martie 1925.

Tomoni Toader

CASIER

Hand Pavel

PREȘEDINTE

☒ ☒

PRIMĂRIA COMUNEI
PECICA RAM

PUBLICAȚIUNE

Comuna Pecica Ram. (Jud. Arad), va ținea licitație publică, la 2 Aprilie 1925, ora 9, pentru darea în arendă a dreptului de vânat pe teritoriul comunei Hadas Badnag, circa 14.000 iug. cad., pe timp de 10 ani, începând din 1 August 1925 până în 31 Iulie 1935.

Condițiunile de licitație se pot vedeà în biroulul notarului administrativ, sub orele oficioase: licitația va fi orală.

Prețul de strigare este 2000 Lei.

Pecica Ram. 10 Febr. 1925.

PRIMĂRIA

☒ ☒

PRIMĂRIA COMUNEI
HADAȘ BADNAG

PUBLICAȚIUNE

Comuna Hadaș Badnag. (jud. Arad), va ținea licitație publică la 4 Aprilie 1925, ora 9, pentru darea în arendă a dreptului de vânat pe teritoriul comunei Hadas Badnag circa 200 iug. cad., pe timp de 10 ani, începând dela 1 Aug. 1925, până la 31 Iulie 1935.

Prețul de strigare este 200 Lei.

Condițiunile de licitație se pot vedeà în biroulul notarului administrativ în Pecica Ram., sub orele oficioase, licitația va fi orală.

Hadas Badnag la, 12 Febr. 1925.

PRIMĂRIA

☒ ☒

PRIMĂRIA COM. CANARA
JUD. CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 3 Mai 1925, se va ține licitație publică în localul acestei primării pentru arendarea terenelor comune de vânătoare din această comună.

Licitația se va ține cu oferte închise la orele 11 fix.

Arenda se va face pe termen de 5 ani, cu începerea dela data adjudecării definitive a licitației.

Intinderea terenului este de 3996 Ha.

Arenda anuală, va începe dela suma de lei 800.

Celelalte condițiuni se pot vedea în ori și ce zi de lucru la cancelaria acesteia, serviciul secretariatului.

PREȘEDINTE

Indiscifrabil

SECRETAR

Alexandru Ștefănescu

No. 720, 1925 Martie 10

PUBLICAȚIUNE

Terenul de vânătoare, aparținând comunei Stăneștii de sus p. Siret, județul Siret, se dă în arendă pe timp de 6 ani începând cu ziua de 25 Aprilie 1925 prin licitațiune publică care se va ținea în ziua de 25 Aprilie 1925, ora 10 dimineața în localul Primăriei Stăneștii de Sus.

Prețul de strigare, este de 200 Lei.

Condițiunile de arendare se pot vedea zilnic în biuroul Primăriei.

PRIMAR

Cobel

☑ ☑

NOTARIATUL CERCUAL OHABAMĂTNIC
JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunelor Ohabamâtnic și Mâtniculmare, județul Caraș-Severin, se va da în arendă pe o durată de 6 ani succesivi, începând cu 15 Maiu 1925.

Licitația se va ține:

1) In comuna Ohabamâtnic la 13 Maiu 1925. ora 8 a.m.

Prețul de strigare 500 Lei.

2) In comuna Mâtniculmare la 12 Maiu 1925, ora 8 a.m.

Prețul de strigare, 300 Lei.

Condițiunile de licitație sunt cele prevăzute de legea pentru protecția vânatului, și se pot vedea în Biuroul notariului Cercului din Ohabamâtnic.

Ohabamâtnic, la 24 Februarie 1925.

Corespondența

◆ PETRICĂ CROCEA—BREZOIU. Am primit lei 360 taxa de înscriere ca membru activ, abonamentul la revistă pe 1925 și costul unui statut al Uniunii ce vi s'a înaintat.

◆ MIESS LUDWIG, KARL KIMM, OPREAN GHEORGHE - ZĂRNEȘTI DR. OTTO WITTING ȘI MORITZ WAGNER DIN BRAȘOV. Am primit dela fiecare prin D-l Căpitan Schneider (Dărste) câte 240 lei, taxa de înscriere și abonamentul Dvs. pe 1925.

◆ FRITZ KIMM—BRAȘOV. Am primit prin D-l Căpitan Schnei, der, taxa de înscriere a Dvs. ca membru aderent în Uniune.

◆ AUREL CLENARU—DE VESELU. Am primit abonamentul Dvs. pe 1925.

◆ GEORGE TALPOS DIN HALMEN. Am primit taxa de înscriere a D-v ca membru aderent și abonamentul pe 1925.

◆ DIMITRIE DEMETRIADE.—TECUCI. Am primit taxa de înscriere a D-v și abonamentul pe 1925.

◆ GRIGORE RĂDULESCU. —TECUCI. Vă confirmăm plata taxei de înscriere a D-v în Uniune.

◆ SOCIETATEA DE VÂNĂTOARE «VULTURUL».—MACIN. Vă confirmăm primirea sumei de lei 400 costul abonamentului pe 1925.

◆ C. Z. IONESCU. — BRAȘOV. Am primit suma de lei 550 taxa și cotizația D-v ca membru activ, abonamentul pe 1925 precum și plata emblemei.

◆ D-R IERONIM STOICHIȚIA, AVOCAT. —SIBIU, MIHAIL RE-
NER, NOTAR, BERNARDT CONNERTH ȘI MIHAIL KRAUSS TOȚI
DIN CHRISTIAN. Vă confirmăm primirea sumei de lei 1400 ce
reprezintă pentru fiecare taxa de înscriere ca membru activ,
cotizația și abonamentul pe 1925.

◆ GEZA ROYKÓ, FARMACIST.—DICIOSĂNMARTIN. Am primit
taxa de înscriere și abonamentul D-v pe 1925.

◆ SOC. VANĂTORILOR «CODRI HERȚA».—DOROHOI. Vă con-
firmăm primirea sumei de lei 1410 ce reprezintă taxa de afi-
liere și abonamentul Societății pe 1925.

◆ IOAN ANGHIEL.—CÂMPULUNG, BUCOVINA. Am primit 200
lei costul abonamentului D-v pe 1925.

◆ GRIGORE RĂDULESCU—TECUCI. Vă confirmăm plata taxelor
de înscriere și abonament pe 1925.

◆ VASILE NERGHIS.—BUCOVINA. Am primit suma de lei 440
ce reprezintă taxa de înscriere, abonamentul pe 1925 și costul
stemei a cărei distribuție se va face în curând.

Inchisă la 15 Aprilie 1925.

Fabrica de Ciment Portland din Azuga

SOCIETATE ANONIMA

terminând lucrările de refacere și complectare a instalațiilor sale
livrează ciment de calitate superioară

indeplinind cu prisosință toate condițiile caetelor de sarcini
oficiale. Garantează în orice moment îndeplinirea acestor condițiuni

Mai fabrică :

**Var alb la cuptoarele sale din Piatra Arsă (Sinaia) și
Var hidraulic la fabrica sa din Comarnic**

cu prețurile cele mai reduse

Pentru ori și ce informații a se adresa la sediul societății în Azuga

:: Banca Franco-Română ::

București, Strada Bursei No 5

TELEFON : 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA : FRANCOBANK

Capital social 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VARSAT
FOND DE REZERVA

50.000.000
12.200.000

SUCURSALE :

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți, Constanța,
Găești, Giurgiu, Roșiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timișoara, T.-Măgurele.

AGENȚII :

Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vîda, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de bancă și autorizată să facă

OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Atelierul de Curelărie M. Soglu @ S. Berbec

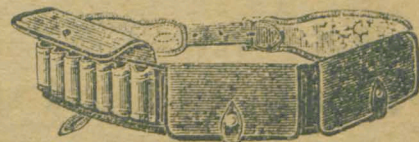
No. 75, Calea Victoriei No. 75

(in curte, peste drum de Biserica Albă)

BUCUREȘTI

Tocuri pentru arme, Genți de vânatoare, Zgărzi, Lesse, Curele de arme, Jambiere, Botnițe pentru câini, Bice de vânatoare, Cravașe împletite, Rucsacuri, Cartușiere, Cutii pentru cartușe, precum și orice articol de curelărie pentru vânători. Articole de voiaj, Port-bagaje, etc. Genți pentru aparate fotografice.

**Copiază cu cea mai perfectă exactitate orice model adus din străinătate, lucrând
— cu mâna și din cel mai fin material. —
Lucru artistic și cu prețuri absolut convenabile.**

Nu cumpărați nimic înainte de a vizita atelierul nostru.

NB. — Membrii „Uniunii Generale a Vânătorilor din România“ se bucură de o reducere de 10%.

„LA ARMURĂRIA ENGLEZĂ“

OSIAS KLINGER

BUCUREȘTI

STRADA ACADEMIEI No. 3
(SUB HOTEL BRISTOL)

Noul magazin de arme,
munițiuni, articole de vânatoare,
velocipede, motocicletele și accesorii,
Atelier special pentru reparațiuni de arme.
Arme de vânatoare, de tir și de apărare
ultimile perfecțiuni, tuburi și cartușe
încărcate, toate calibrele.

ARTICOLE DE VÂNĂTOARE

ADR. TEL.: ARMURARIA ENGLEZA

DE VÂNZARE

Armă Mauser Cal. 8 ^m/_m

Prevăzută cu luneta Voigtlander 4 +. Tir
de o precizie extraordinară. Incarc. 2.5
gr. pulb. Rottweil B. P. Nr. 5. V. 25: 650
ms. E. 25 270 mkg.

PREȚUL 15.000 LEI.

A se adresa la revistă.

Loc rezervat pentru reclame

„HUBERTUS” F. W. PETRI & FII Alba-Iulia

— Sucursala București —

EN GROS: Splaiul Kogălniceanu No. 35 ————— EN DETAIL: Lipscani-Noi No. 27 sub Grand Hotel

————— PENTRU BRANȘA: —————

FOTOGRAFICA:

Cele mai moderne aparate pentru FOTOGRAFI NEUE-GORLITZER-KAMERA-WERKE. Bogat asortiment de APARATE pentru AMATORI marca ERNE-MANN și alte noutăți:

LAMPI de MAGNESIUM AKTINOFOTOMETER, APARATE VELOPHOT, MAȘINI de TAIAT sticle și cartoane. Bogat depozit cu cele mai întrebuintate aparate fotografice.

DE VÂNATOARE:

ARME NOVOTNI și BELGIENE, PI-STOALE WALTER și mărci SPANIOLE, CARTUȘE pline și goale.

ARME de salon „FLOBERT” și de aer comprimat.

GHETE pentru VÂNĂTORI și originalele GOELSER.

Complex asortiment cu cele mai uzitate articole.

DE CINEMA:

NOUA MAȘINĂ de TEATRU A. E. G. MAȘINI de PROECȚIUNE A. E. G. pentru Universități și școli cu mecanism de oprire.

Diverse APARATE de PROECȚIUNE. APARATE pentru saloane și case particulare.

TRANSFORMATOR „REFORM” pentru curent alternativ și polifazic. Instalații complete de TEATRU-CINEMA.

MARVAN

TESTA

Vindecă

Răceli
Guturai
Gripă

Migrene
Neuralgii
Giunghiuri

Cereți în
Farmacii Droguerii

Pentru Regenerarea Sângelui la Vânat

Vânat viu pentru Creștere și pentru Improspătarea sângelui

Cerbi nobili, Cerbi Dama și Cerbi Shicka, Căprioare, Mistreți, Iepuri de câmp și de pădure, Fazani comuni, cu banda albă și regali, Potârniche, Lapini sălbateci, Cocoși de mesteacăn și Cocoși de munte, precum și toate celelalte specii de vânat și păsări de lux, ca lebede și rațe japoneze, Fazani aurii, argintii și de Amherst, Păuni, Păsări de rasă, Găini, Rațe și Gâște.

Ouă de Fazani și de Păsări de Rasă pentru Clocit

Aparate de clocit (clocitori), Instalații de curți de păsări, etc. oferă în calitate superioară cea mai veche și cea mai mare Firmă din această branșă:

Eduard Mayer, Wildexport, Wiener-Neustadt (Austria)

(La orice corespondență rugăm să se atașeze 20 Lei pentru răspuns. — Corespondență în limba germană, franceză și engleză)

Afară de aceasta mai cumpărăm: orice cantitate de bufnițe vii, tinere sau bătrâne, vidre, pui de urs, lupi, pisici sălbătice, jderi mari, vulturi, șoimi, stârci, cocori și berze negre, și rugăm să ni se facă oferte

Wilhelm Scherg & C-ie Brașov

Fabricile de postav, țesături de mode și tricotage
din Brașov

FONDAT ÎN 1823 — TELEFON No. 14, 706

Produse de prima calitate în:

Stofe de mode
pentru bărbați și dame

Postavuri fine și de comerț

Postavuri de uniforme
:: Ofițeri și sporturi ::

:: Cuverturi și pături ::

Fabrica:

STRADA FABRICEI No. 2

Magazia:

PIAȚA LIBERTĂȚII

D-sale

Domnului *Maior*
Ioan Dabălescu
Str. Liceului 25
Bacău

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 20 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHIU 30 LEI

Ramburs Lei .....

Reprezentând :

Abonamentul Dv. pe 1925 Lei 200.

Restanțele din trecut :

.....
Lei

Total Lei .....

pentru care vă mulțumim.